

"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Išleista kas savaitę Chicago, Ill.
Prenumerata metams:
Suvienuose Valstijose.....\$2.00
Kanadoje ir Meksikoje.....2.50
Kitose vietose.....3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratoto moka skaitosi nuo dienos pristatymo, ne nuo šios savaitės.
Apie prenumeratą rašyti: A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published every Friday at Chicago, Ill.
Yearly Subscription rates:
In the United States.....\$2.00
Canada and Mexico.....2.50
To Foreign Countries.....3.00
Advertising rates on application. Address all communications to publisher:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office at Chicago, Illinois, under Act of March 3rd.
CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, 13 d. RUGSEJO (SEPTEMBER), 1912 m.
Nr. 37 Metai XXI

POLITISKOS ŽINIOS. JUNGTINIAI VALSCIAI.

Mexike prietikiškai genda. Iš pacy pradžių, kiltus revoliucijai prieš Diazą, galima buvo laukti, kad Jungtiniai valsciai pasinaudos iš netvarkos pas kaimyną. Net senate apkaltinta Jungtinių Valstijų valdžia, buvusi jo agentų pagalba pati kaimynišką respubliką revoliucijai sukėlė prieš Diazą, kuris mokojo ramumą palaikyti ir buvo per daug savistovis, nesiklausė Jungtinių Valstijų politikierių, ar jo darbai jiems parankūs, ar ne. Jų nesiklausęs, Diaz norėjo japonams paduoti didelius žemes plotus įrengimui plantacijų. Tas kaimynui nepatiko, todėl ir kilo revoliucija prieš Diazą. Madero svetimas pinigais išsijo Diazą, bet nemokėjo užgančinti net savo buvusių padėtojų; todėl išvažiavus Diazui, tuojais kilo nauja revoliucija, kurią sukėlė generolas Orozco teigėsi nelabai amerikonomis priklankus.

Nors su amerikonių pagalba tapęs Mexiko prezidentu Madero ir garsina, jog Orozco sukelta revoliucija jau suvaldyta, buk liks tik paprastų pleskių mazi pulkeliai, bet istikro, turbūt, ne taip yra, nes, kaip paduoda laikraščiai, Jungtinių Valstijų valdžia rengiasi savo įnagiui Maderai padėti jo prieš sulydyti ir už tą pagalbą gal pagriebti koki gerą Mexiko šmota.

Prezidentas Taft prie Mexiko rubežių pasitūto dar regimentu raitelių, nes buk revoliucionieriai, perbėgdami rubežių, lauzo neutraliskumą. Mexiko prezidentas Madero atsišaukė i prezidentą Taftą prašydamas leisti siųsti Mexiko kariūmenę per Texaso ir Naujojo Mexiko plotus prieš revoliucionierius ir tokiu budu leisti jų pozicijas ir nuo svetimo krašto apeiti. Jeigu prezidentas Taft tą prašymą išpildys, bus tai aiškiu neutraliskumo sulauzymu. Revoliucionieriai buty priversti teipgi pereiti kaimyno rubežių, o tas, su prantama, duotu proga Jungtinių Valstijų valdžiai siųsti Mexikan savo kariūmenę. Prasidėtu karas.

Nors Jungtinių Valstijų kariūmenė menka, su tvirtesnėmis tiespatijoms karo vesti negali, bet Meksiką ji gali suvaldyti, jeigu nieks iš pašalinii nesikišty. Iškisus kitiems, galėty visai kas kitas išeiti. Amerika gana tankiai prieš Japoniją nusilenkia ne iš geros širdies, bet todėl, kad karan su ja nepasirėmus, amerikoniai kariūmenę tarauti nemėgsta. Californio mėginta mobilizuoti valstijos miliciją ir ją norėta siųsti prie Mexiko rubežių, bet iš pasauktų stojo mazesnė pusė, kiti, visai nestojo. Gimus karui, milicijos kariūvių stoty dar mažiau.

Gyvenanti Mexike amerikoniai verste verčia prezidentą Taftą siųsti ten jų apgyvinti savo kariūmenę, bet jis bijosi pasekmų įsikisimo, todėl nesiskubina reikalavimą išpildyti, bet politikieriai gali priversti siųsti Mexikan Amerikos kariūmenę; jeigu prireikty, gali juk kur nors surengti mažas amerikonių skerdynes. Daugelis mano, jog karo Mexike nebus galima išvengti.

VIDURINĖ AMERIKA.

Jungtinių valstijų valdžia pasitūto Nicaraguan daugiau savo kariūvių; elgiasi ten taip, kaip kad Nicaragua nebuty neprikluminga. Svetimus kariūvius išsodina ant kranto. Dabar kariškas laivas "Colorado" iš Philadelphia atgabeno daugiau Jungtinių Valstijų jurevių, kuriuos teipgi išsodino svetimam krašte. Nicaraguos sostinė yra jau dikantai Amerikos kariūvių, ir jie dalyvavo drauge su to krašto kariūmenė mušty su revoliucionieriais. Amerikos kariūviai sustatinti savo kariūmenę ant Vokietijos rubežių, iš naujo apginkluoti nuginkluotas susidėdij su Vokietija esančias Lenkijoj tvirtoves, kurios, kilus karui Francuzijos su Vokietija, turėty prie rytinių Vokietijos rubežių palaikyti dalį jos kariūmenės, kad Vokietija, kaip tai buvo padarę Rusijai 1871 m., negalėty Francuzijon pasiūsti visą kariūmenę iki paskutiniam kareivii.

TURKIJA.

Tarybos privatuisku budu vedamos Sveicarijoj tarp Turkijos ir Italijos atstovų uzkliuvo, bet dabar Italijos delegatai esanti mieste Ciasso, Sveicarijoj, gavo nuo savo valdžios naujas instrukcijas ir naujus sumazintus reikalavimus. Italija, matyt, nori susitaikymo, nes per karą daugiau negali pelynti negu dabar turi. Tripolį ji ir dabar turi, o ji suvaldyti bus lengviau, nors arabai nenorėty pasiduoti, su Turkija susitaikius.

Turkijai karo traukimas teipgi nieko gero atgabenti negali. Juo ilgiau traukiasi karas, juo didesni maistai kyla pacioj Turkijoj. Ir Balkanu pusaliau viespatijos: Montenegro, Serbija, Bulgarija ir Grekija nori savo rubežius išplatinoti, atimti nuo Turkijos greku, bulgarų ir serbų apgyventus kraštus.

Turkijos valdžia garsina, buk su albanais susitaikė. Ar istikro taip yra, nežinia. Turkija ilgą laiką stengėsi užslėpti albanų sukilimą, nes jų jį istikro nikada tikrai suvaldyžiusi nebuvo. Albanai tai karingiausia Balkanu pusaliausio tauta, todėl su jais Turkijos sultanaui stengėsi geruoju, nusilenkimais susitaikyti. Albanai buvo svarbiausia sultano sosto parama.

IS SVEDASU, Ukrainos pav.

Svedasų bažnyčia atvėgė. Kaip pasirodė, buta taip: Lepos 25 d. atidarius zakristijoni bažnyčią, vagiliaus ineita į vidų, pasislėpta už šoninio altoriaus ir laukė iki vakaro, kol uždaro bažnyčią; uždariusi, dar dienos šviesa pradėta darbuotis; išplėsta keturios geležinės dėžutės aukoms paskiaus užlipta ant bažnyčios lubų ir iš ten, atplėšus duris, įsileista į iždinę, mėginta atidaryti dėžę, kur parapijos kasa, bet, jo nelaimė, atidaryti negalėta, tik šoninės dėžės lentos gabalas atplėsta ir, rasi, keliolika grivinių pasiimta. Išgerta bažnytinio vyno, kaip zakristijos nas sako, didesnė pusė butelio ir, pasistiprins, pro langą išsokta. Davus žinią urėdninkui, sukruto jieskoti. Žmonės papasakojo, kad esąs Svedasų miestelėnė neseniai sugrįžęs iš kalėjimo, kur buvęs patupdytas jau už vogimą, koks ten Kaikas ir dabar gegėrius karčemoje. Urėdnikas pasukuo nutverti jį ir, kaip sako, be jokio antausių skaldimo vengilius prisipažinęs kaltas esąs. Nelaimingas aš, — skundėsi sugautas vagilius — kaip tik išgeriu, tai man kažkas taip ir nors šonu. Kadangi beveik visos gatvės, per kurias miesto valdžia norėjo praversti elektros tramvajų, yra daug siauresnės, ne kaip tai reikalauja įstatai, tai ministerija ir nepatvirtino to plano. Tokiuo budu, vargiai greitai besulauksime Vilniuje elektros tramvajaus.

IS VILNIAUS.

Vilniaus miesto valdžia buvo padavusi vidaus reikalų ministerijai patvirtinti planą žadamyti įtaisyti Vilniuje elektros tramvajų. Dabar ministerija pranešė to plano nepatvirtinanti ir atsiuntė jį atgal miesto valdybai. Ministerija nepatvirtinusi miesto valdybos plano dėlto, kad tuose kraštuose mažai turi reikalų. Tokiu budu Chinams priešais išsivadėty visų buvusių savo valdybų, prisieis pasigančinti vien Tikraisiais Chinais.

Tibetas yra didelis, labai augštai iškilęs, sunkiai prieinamas kraštas, rubežiuojantis su prigulinciomis Anglijai Indijoms, todėl jai legva tą kraštą apvaldyti.

RUSIJA.

Sabastapolyj, kur yra svarbiausias Juodųjų jurių kariškas Rusijos portas, tapo pagarsintos karo laiko teisės. Mat jureiviai čia stovėjusių kariškų laivų sukelė riaušes. Laivyno ministeris išleido atsišaukimą, kuriame galėstauja, kad turi tokiu budu nedėkingus jureivius nubasinti. Ministeris sako: jog cesoriaus noras pašaukti jureivius naujan gyveniman; tautos atstovai, laivyno skirdami didelius pinigus laivyno atstatymui, parodė savo užsitikėjimą, o tuom tarpu laivyno kariūviai kelia riaušes, elgiasi priešingai teisėms.

Svetinių krašty laikraščiai praneša, jog svarbiausias Francuzijos ministerių pirmininko Poincarė atsilankymo Rusijoj tikslas buvo pasijeirausti, ar galima Rusijai skolinti dar daugiau pinigų jos kariško laivyno atstatymui, nes nuo eenaus jau Rusija Francuzijai skolinga 18 milijardų.

Kad sumažinti francuzų naujai paskolai neprilankumą, Rusija pasizadėjo, kilus karui, remti savo laivynu Francuziją ir ant jurių. Pasizadėjo teipgi sudurti savo kariūmenę ant Vokietijos rubežių, iš naujo apginkluoti nuginkluotas susidėdij su Vokietija esančias Lenkijoj tvirtoves, kurios, kilus karui Francuzijos su Vokietija, turėty prie rytinių Vokietijos rubežių palaikyti dalį jos kariūmenės, kad Vokietija, kaip tai buvo padarę Rusijai 1871 m., negalėty Francuzijon pasiūsti visą kariūmenę iki paskutiniam kareivii.

IS SEIVU, Suvalkų gub.

Seivų valsčiuje yra tris pradedamosios vyriausybės laikomos mokyklos, butent: Smalėnuose, Kaletnikė ir Punske. Tečiau tokiame dideliame valsčiuje, kur mokyklų yra dar permaža: viena, kaikuriems sodzias gana toli, ypač žiemos metu, vaikams nueiti, o antra, trijose mokyklose visi vaikai negali sutilpti.

Siemet, kovo 29 d. per valsčiaus susirinkimą viršininkas pasiūlė žmonėms dar vieną mokyklą ir pranešė, kad vyriausybė duosianti mokyklai pastatyti 1500 rubl., o valstiečiams kad ir reikėsi pridėti, bet labai maža. Tečiau dauguma valstiečių ėmė šaukti: "mums nereikia mokyklų, jos duonos mums neduos!" Tik po ilgų viršininko aiškinimų, kad mokykla reikalinga ir naudinga, valstiečiai, pagaliaus, priėmė viršininko pasiūlymą ir nutarė statyti mokyklą Zvickelių sodziuje.

Jau praėjo keli mėnesiai, o apie mokyklą daugiau nieko negirdėti. Valstiečiai laukia, tur buti, manydami, kad mokykla kaip koki "maža" nukris iš dangaus.

IS PALIEPIU, Kauno ap.

"K. L." praneša, kad Paliepių lenkai pradėję rūpintis įvedimu lenkų kalba pamaldų Paliepių bažnyčioje. Paliepių — Betygalos parapijos filija.

IS SVEDASU, Ukrainos pav.

Svedasų bažnyčia atvėgė. Kaip pasirodė, buta taip: Lepos 25 d. atidarius zakristijoni bažnyčią, vagiliaus ineita į vidų, pasislėpta už šoninio altoriaus ir laukė iki vakaro, kol uždaro bažnyčią; uždariusi, dar dienos šviesa pradėta darbuotis; išplėsta keturios geležinės dėžutės aukoms paskiaus užlipta ant bažnyčios lubų ir iš ten, atplėšus duris, įsileista į iždinę, mėginta atidaryti dėžę, kur parapijos kasa, bet, jo nelaimė, atidaryti negalėta, tik šoninės dėžės lentos gabalas atplėsta ir, rasi, keliolika grivinių pasiimta. Išgerta bažnytinio vyno, kaip zakristijos nas sako, didesnė pusė butelio ir, pasistiprins, pro langą išsokta. Davus žinią urėdninkui, sukruto jieskoti. Žmonės papasakojo, kad esąs Svedasų miestelėnė neseniai sugrįžęs iš kalėjimo, kur buvęs patupdytas jau už vogimą, koks ten Kaikas ir dabar gegėrius karčemoje. Urėdnikas pasukuo nutverti jį ir, kaip sako, be jokio antausių skaldimo vengilius prisipažinęs kaltas esąs. Nelaimingas aš, — skundėsi sugautas vagilius — kaip tik išgeriu, tai man kažkas taip ir nors šonu. Kadangi beveik visos gatvės, per kurias miesto valdžia norėjo praversti elektros tramvajų, yra daug siauresnės, ne kaip tai reikalauja įstatai, tai ministerija ir nepatvirtino to plano. Tokiuo budu, vargiai greitai besulauksime Vilniuje elektros tramvajaus.

IS LIETUVOS.

IS VILNIAUS.

Vilniaus miesto valdžia buvo padavusi vidaus reikalų ministerijai patvirtinti planą žadamyti įtaisyti Vilniuje elektros tramvajų. Dabar ministerija pranešė to plano nepatvirtinanti ir atsiuntė jį atgal miesto valdybai. Ministerija nepatvirtinusi miesto valdybos plano dėlto, kad tuose kraštuose mažai turi reikalų. Tokiu budu Chinams priešais išsivadėty visų buvusių savo valdybų, prisieis pasigančinti vien Tikraisiais Chinais.

Tibetas yra didelis, labai augštai iškilęs, sunkiai prieinamas kraštas, rubežiuojantis su prigulinciomis Anglijai Indijoms, todėl jai legva tą kraštą apvaldyti.

IS VILNIAUS.

Sabastapolyj, kur yra svarbiausias Juodųjų jurių kariškas Rusijos portas, tapo pagarsintos karo laiko teisės. Mat jureiviai čia stovėjusių kariškų laivų sukelė riaušes. Laivyno ministeris išleido atsišaukimą, kuriame galėstauja, kad turi tokiu budu nedėkingus jureivius nubasinti. Ministeris sako: jog cesoriaus noras pašaukti jureivius naujan gyveniman; tautos atstovai, laivyno skirdami didelius pinigus laivyno atstatymui, parodė savo užsitikėjimą, o tuom tarpu laivyno kariūviai kelia riaušes, elgiasi priešingai teisėms.

Svetinių krašty laikraščiai praneša, jog svarbiausias Francuzijos ministerių pirmininko Poincarė atsilankymo Rusijoj tikslas buvo pasijeirausti, ar galima Rusijai skolinti dar daugiau pinigų jos kariško laivyno atstatymui, nes nuo eenaus jau Rusija Francuzijai skolinga 18 milijardų.

IS SEIVU, Suvalkų gub.

Seivų valsčiuje yra tris pradedamosios vyriausybės laikomos mokyklos, butent: Smalėnuose, Kaletnikė ir Punske. Tečiau tokiame dideliame valsčiuje, kur mokyklų yra dar permaža: viena, kaikuriems sodzias gana toli, ypač žiemos metu, vaikams nueiti, o antra, trijose mokyklose visi vaikai negali sutilpti.

Siemet, kovo 29 d. per valsčiaus susirinkimą viršininkas pasiūlė žmonėms dar vieną mokyklą ir pranešė, kad vyriausybė duosianti mokyklai pastatyti 1500 rubl., o valstiečiams kad ir reikėsi pridėti, bet labai maža. Tečiau dauguma valstiečių ėmė šaukti: "mums nereikia mokyklų, jos duonos mums neduos!" Tik po ilgų viršininko aiškinimų, kad mokykla reikalinga ir naudinga, valstiečiai, pagaliaus, priėmė viršininko pasiūlymą ir nutarė statyti mokyklą Zvickelių sodziuje.

Jau praėjo keli mėnesiai, o apie mokyklą daugiau nieko negirdėti. Valstiečiai laukia, tur buti, manydami, kad mokykla kaip koki "maža" nukris iš dangaus.

IS PASUŠIO, Šiaulių pav.

Liepos 28 d. praėjo didelė audra. Krito stambi kruša. Pusę nepiautų vakarojų iškėlė. Labai pakenkė ir daržovėms. Nuostoliai dideli.

IS JONISKIO, Vilniaus pav.

Čia liepos 25 d. buvo šv. Jokulo atlaiddai. Tą dieną pakilo tokia didelė audra, kad tokios nemena nė seniausios žmonės. Vėjas nulaizė ant šventoriaus durų liepi, kurios turėjo po kelius šimtus metų. Viena iš jų griuvo ant klebonijos ir užmušė ukiminko Jono Palytos kumelę.

IS PUNSKO, Suvalkų gub.

Punske prisvo "nakties paukščių", kurie nuo pernai metų pradėjo visokius "šposus" žmonėms daryti. Pagaliaus, prasimanė naktimis svetimais arkliais joti į vestuves, vakarus, ar šiaip kur sumanę. Kas blogiausia, kad nujoje už kelių varstų palieka arklį kieno janyose ar taip kame paleidžia. Paskui arkliai savininkas turi jieskoti dieną arba daugiau, o radę dar turi atlyginti už padarytą žalą.

Ir nieks negalėjo jų sugauti. Kad ir žinojo kas, tečiau nesuėgavus, negalima buvo pabausti. Žydai įstaisė arkliais geležinius pančius, bet ir tas nieks negelbėjo, nes mokoje atrakinti. Bet priejo ir jiems vieną kartą galas.

Vieną vakarą trys vaikėžai, susitarę joti į vakarus, nuėję rado vienos našlės prištį laukuose arklį. Paėmė, dviese suėdė joti, o trečiasis už pėkščias. Kada pradėjo arklį vyti, tas, greltai bėgdamas, užtiko ant duobės, į kurią ir inkrito, o kad duobė buvo siaura, ten sprandą nusisuko ir duobėje pastipio.

Gal ir tada buty nieks nežinojęs, bet, kaip arklis puolė, tai vienam koją išsuko. Tokiuo budu susekė "šposininkus" ir padavė į teismą. Teismas nutėsiė tiems, ką jojo, po mėnesį kalėjimo ir už arklį užmokėti 44 rubl., o trečią išteisino. Kadangi jie visi yra ne pilni metų, tai jų tėvai tėsė bylą lig šiam laikui, norėdami susukti. Tečiau šiomis dienomis buvo paskutini kartą teismas, kuris pripažino abiejų vaikežų tėvams užmokėti pusiau, vadinas, po 22 rubl.

IS PANEVŽIO, Kauno gub.

Rugsėjo 8 ir 9 d. Panevėžyje taisoma sodininkavimo, daržininkavimo ir gėlių auginimo paroda. Taiso ją Panevėžio sodininkavimo draugija. Parodoje gali dalyvauti netik Panevėžio ir Kauno gubernijos, bet ir gretimųjų gubernijų gyventojai.

IS PROVENISKIO, pas Kauną.

Liepos 14 d. Proveniskių sodziuje suėdė apie 15 gyvenamųjų trobų ir kitų trobėsių su visu turtu. Nuostolių — 15,000 rublių. Gesint nebuvo kam, nes visi buvo laukuose, sodziuje buvo tik vieni maži vaikai. Už pusę valandos atvyko iš Proveniskio geležinkelio stoties ugnegesia, o kiek vėliau atbego ir žmonės iš laukų. Kad ne ugnegesia, buty supleskėjęs gal visas sodzius, nes atbėgę žmonėliai vien tik rupinosis, kad išgelbėjus savo mantą iš degančių trobų. Ugnegesių-gi trusų pavyko išgelbėti didesnį sodziaus dalį.

IS BAISSOGALOS, Kauno pav.

"G. C." praneša iš Kauno, kad liepos 30 dieną pabėgęs kazinkpr Baisogalos pašto stoties viršininkas Kauntantas Fidikinas. "G. C." spėja kad jis išaikvojęs išdo pinigų.

IS PASUŠIO, Šiaulių pav.

Liepos 28 d. praėjo didelė audra. Krito stambi kruša. Pusę nepiautų vakarojų iškėlė. Labai pakenkė ir daržovėms. Nuostoliai dideli.

IS JONISKIO, Vilniaus pav.

Čia liepos 25 d. buvo šv. Jokulo atlaiddai. Tą dieną pakilo tokia didelė audra, kad tokios nemena nė seniausios žmonės. Vėjas nulaizė ant šventoriaus durų liepi, kurios turėjo po kelius šimtus metų. Viena iš jų griuvo ant klebonijos ir užmušė ukiminko Jono Palytos kumelę.

IS PUNSKO, Suvalkų gub.

Punske prisvo "nakties paukščių", kurie nuo pernai metų pradėjo visokius "šposus" žmonėms daryti. Pagaliaus, prasimanė naktimis svetimais arkliais joti į vestuves, vakarus, ar šiaip kur sumanę. Kas blogiausia, kad nujoje už kelių varstų palieka arklį kieno janyose ar taip kame paleidžia. Paskui arkliai savininkas turi jieskoti dieną arba daugiau, o radę dar turi atlyginti už padarytą žalą.

Ir nieks negalėjo jų sugauti. Kad ir žinojo kas, tečiau nesuėgavus, negalima buvo pabausti. Žydai įstaisė arkliais geležinius pančius, bet ir tas nieks negelbėjo, nes mokoje atrakinti. Bet priejo ir jiems vieną kartą galas.

Vieną vakarą trys vaikėžai, susitarę joti į vakarus, nuėję rado vienos našlės prištį laukuose arklį. Paėmė, dviese suėdė joti, o trečiasis už pėkščias. Kada pradėjo arklį vyti, tas, greltai bėgdamas, užtiko ant duobės, į kurią ir inkrito, o kad duobė buvo siaura, ten sprandą nusisuko ir duobėje pastipio.

Gal ir tada buty nieks nežinojęs, bet, kaip arklis puolė, tai vienam koją išsuko. Tokiuo budu susekė "šposininkus" ir padavė į teismą. Teismas nutėsiė tiems, ką jojo, po mėnesį kalėjimo ir už arklį užmokėti 44 rubl., o trečią išteisino. Kadangi jie visi yra ne pilni metų, tai jų tėvai tėsė bylą lig šiam laikui, norėdami susukti. Tečiau šiomis dienomis buvo paskutini kartą teismas, kuris pripažino abiejų vaikežų tėvams užmokėti pusiau, vadinas, po 22 rubl.

IS ROKISKIO.

Čia liepos 25 ir 28 d. praėjo baisūs vėsuliai, kurie daug įeibų pridarė: kuone visur stočius apdraskė ir medžių daugybę mokslą dvarams, bet ir sodie-

žė. Ir žmonių yra suzeistų. Ant grįstančio iš koncerto Mikėno gatvėje užpuolė dvarininkas Kascialkauskis ir pradėjo šaudyti. Kascialkauskis iš koncerto atsiturė kalėjime.

Liepos 30 d. buvo paroda, kuri menkakai tenusisekė, nes labai lijo. Siemet arklį daug mažiau suvedė, kaip kitais metais, tik galvijų skyrius buvo turtingesnis, o sodiečių išdirbinių ir paukščių skyrių visai nebuvo. Parodą labai vėlai teapskelbė, mažai kas apie ją ir žinojo.

S. Z.

Rokiškio stotyje nuo šio rudens steigiama prad. "Saulės" mokykla, kuri čia labai reikalinga, nes stotyje mokyklos nėra. Direkcija pareikalavo dar mokyklos namų plano. Mokyklai butas geras, p. Silensio namuose. Laukiama tik galutinio patvirtinimo.

IS GERVIETĖS, Vilniaus pav.

Gervietės parapija yra viena iš toliausių parapijų ir rytus, miestelis guli prie Aluosės upės, aplinkines parapijas lietuvių beliko maza: vieni sulenkėjo, kiti sugudėjo. Gyventojų Gervietės parapijoje yra daugiau negu 6,000, o lietuvių didesnė pusė. Lietuviai čia labai nusikrausti: turi pamokslus rytą prieš sumą, bet ir tai ne kas šventę, o giedojimų visai neturi. Parapijoje yra du kunigai: klebonas kun. Daliukevičius, kilusis iš Ukmergės pav., yra žinomas lenkininkas, vikaras kun. Jokavainis — lietuvis. Lietuviškai kalba tarp kitų dar šie sodziai: Mičiūnai, Gaigaliai, Gudiminkai, Gilinai, Rimdžiūnai, Girius, Knislušis, Miltieji, Petrikai, Kerplėsinė, Galčiūnai, Pelėgrinda, Moeikai, Bezdonis, Palaukė, Užupė, Pasilė. Į tą parapiją tateina keli "šaltinio" ir "Aušros" egz.

Lietuviškai giedoti dar truko ir tai kad vargoninkas lenkas, lietuviškai nemoka. Dainos tenai buvo beveik išnykusios, dabar jau vėl pradeda jos rasties.

Vienas Keleivis.

— Vilnis —

IS GINKUNŲ DVARO, Šiaulių pav.

Pasibaigė taisyklingo gyvulių šėrimo pamokos, sutaisytos gr. V. Zubovo. Kvotimus laikė 23 žmonės prieš komisiją iš 14 žmonių. Buvo abudu grapu Zubovu: Vladimieras iš Medemrodės ir Dimitras iš Bubių, gubernijos agronomas, Babių pienininkavimo mokyklos direktorius p. Šlogeris; kiti visi dvarininkai. Paliudijimus gavo 22. Paliudijimų buvo trys rūšys: 1. Pirmojo laipsnio paliudijimai su pasižymėjimu. Tokinos gavo: Forstmanas, agronomijos storasta, vokietis, Sigdyda, agr. stor., mažarusis, Jaskovlevas, agr. stor., rusas, Germanavičius, prievaizda, lenkas, Daunoravičius, išėjusis žem. ukio mokyklą, baltarusis katalikas, Jankevičius, grapo Vladimiro asistentas, lietuvis, ir Jonas Pakštas, lietuvis. 2. Pirmojo laipsnio paliudijimai be pasižymėjimu. Tokinos gavo: Forstmanas, agronomijos storasta, vokietis, Sigdyda, agr. stor., mažarusis, Jaskovlevas, agr. stor., rusas, Germanavičius, prievaizda, lenkas, Daunoravičius, išėjusis žem. ukio mokyklą, baltarusis katalikas, Jankevičius, grapo Vladimiro asistentas, lietuvis, ir Jonas Pakštas, lietuvis. 3. Antro laipsnio paliudijimai. Tokinos gavo: vienas lenkas prievaizda, du puslenkiai (viena mergaitė) ir keturi lietuviai (viena mergaitė).

Išlaikę kvotimus, tuoj gavo ir vietas Lietuvoje ar Guduose: Pakštas Kursėnų sąjungoje "Venta", į kurią pridera 7 dvarai, kitas—Dysnoje ir t.t. Algos tokiems užaizdams moka apie 30 rubl. mėnesiui ir stalą duoda. Malonu girdėti, kad lietuvių jaunuoėnė imasi mokslo apie visų-labiausiai apie ukių šauką — gyvulių laikymą. Tiesa, bių pridarė: kuone visur stočius apdraskė ir medžių daugybę mokslą dvarams, bet ir sodie-

žė. Ir žmonių yra suzeistų. Ant grįstančio iš koncerto Mikėno gatvėje užpuolė dvarininkas Kascialkauskis ir pradėjo šaudyti. Kascialkauskis iš koncerto atsiturė kalėjime.

Liepos 30 d. buvo paroda, kuri menkakai tenusisekė, nes labai lijo. Siemet arklį daug mažiau suvedė, kaip kitais metais, tik galvijų skyrius buvo turtingesnis, o sodiečių išdirbinių ir paukščių skyrių visai nebuvo. Parodą labai vėlai teapskelbė, mažai kas apie ją ir žinojo.

S. Z.

IS JURBARKO, Kauno gub.

Grazus ir švarus tas miestelis ant Nemuno kranto netoli Prūsų sienos. Tai lietuviškiausias miestelis mūsų krašte. Gatvėse visur daugiausia užgirsi lietuvių kalbą ir sakrovų iškas daugiasia parasyti, nors ir ne visur tikra, bet visgi lietuvių kalba. Pas mus, ačiū Dieviui, nestinga ir lietuvių inteligentių bei inteligentių: kunigų, mokytojų (skaitau ir aptinkinius), studentų ir mokinių. Musų kunigėliai nepasizymi bendromis Lietuvos kunigėlių ydomis, kaip antai: nekeikia bedievių pirmievių ir jų laikraščių ir apskritai stengiasi nesiliesti į svietiskąją politiką, taip kad apart gero, nieko apie juos negalima sakyti. Negaliu nepatėmyti vieno malonaus dalyko. Turime p. Počiaus chorą, apie kurį girdėjo net tik kauniečiai, bet ir suvalkiečiai, kuriems Pocius padainavo per Senapilės ukio parodą. Malonu šventadenį nuoti puikion mūrinių (dar naujų) gotiško stiliaus Jurbarko bažnyčion ir paklausyti gražaus choro. Jurbarko yra kelių draugių skyriai ir dvi vartotojų sankrovai, bet vis pramonija vis dar pavienių žmonių rankose, kurių Jurbarko galės-begalsės. Yra čia 4-klės miesto mokykla ir nuo rudens (bus mergaičių pensijos). Mokoši daugiausia lietuviai. Apie mokinių išsilavinimo stovį sunku kol kas spręsti, galima tik patėmyti, jog kaimurie anot jų pačių žodžiu, "gerai prilaiko blaivybę". Nekartą ir po pusianakčio galime sutikti moksleivius, galvoje kurių gerokai "Mataušis užta" nuo "rojaus skystimėlio".

Nors Jurbarko ir nemažai inteligentių, bėt retai, retai jurbarkiečiams tenka pamatyti lietuviškas vakaras. O jeigu ir pamato, tai ačiū vietiniams studentams, kurie kas vasarą po vieną ar po du vakarus suruošia. Siemet vakaras buvo 8 liepos. Vaidino "Švarkas ir milinė". Ačiū rezisieriaus p. Gliniskio rupesniui, vaidinimas pasisekė gana gerai, tik visą įspūdį gadino kelių artistų nesąžiningas lietuvių kalbos darymas. Toki išistatimai, kaip "ką tu reiskia?" (ką tai reiskia), "po praziura kamysoris" (po prieziura komisorias) visai ne rečinybė. Vertėjo įrengėjams studentams nepasigaišėt valandžiu laiko ir išmokyti kėlis artistus gerai tarti reikalingus žodžius....

Vaidinimas pabaigtas — publika užgančindita ir laukia "koncerto skyriaus". Pakilo uždanga, ir nuo scenos, kaip iš maisto, pasipylė rusiškos dainos. Nustebo publika. Nejaugi taip gražios lietuviškos dainelės, kuriomis taip gėrisi net svetintaučiai, nerado sau vietos lietuviškame vakare? Gėda studentams aiškintis, buk "nesą gerų" lietuviškų dainelių.... Pagalios buvo šokiai, jei galima tą stumdymas taip pavadinti....

Vilkalokas.

— Lietuvos žinios —

ciams teks bent kiek ty žinių. Grapams Zubovams, Lietuvos ukiu užsimantiems, pripažinkime didelį naopelna.

-- Vilnis --

IS

IS PANEVEŽIO.

Rugsėjo 8 ir 9 dieną š. m. Panevėžio Sodninkavimo Draugija rengia čionai antrą iš eilės parodą. Parodoje bus 6 skyriai: 1) žemės; 2) vaisių ir uogų; 3) daržininkavimų; 4) auginimo gėlių bei žolynų; 5) mokslo; 6) sodninkavimo įrankių.

Laukiamas yra didelis eksponatų skaitlis. Neabejotinas šios parodos naudingumas leidžia tikėti, jog mūsų visuomenė nepraleis progos atsilankyti.

B. Krasauskas.

— Lietuvos žinios —

IS ŠAKIŲ.

Apšienkėje prisėjo daugybė žiurkių. Niekur jų atsigrūti negalima. Jos jau taip įsidrąsino, kad neseniai (liepos 20 d.) viename ka-tik gimusiam vaikui nosį nukando.

— Lietuvos žinios —

IS PLUNGĖS, Telšių pav.

Liepos 20 d. apėjo mūsų kraštą gerbiamas E. Volteris, prabuvęs čia apie 10 dienų. Išsivežė viršiau šimto kuojavairiausių etnografiškų daiktų: daugiasiai stovėlių šventųjų, varpų (prievarčių), švarkų (virbalių) etc. Rinko Aleksandro III-jo Muzėjų Peterburge. Atsilankė šiose vietose: Medingėnai, Deivakėlis, Žvirzdaliai, Purvėčiai, Peldiskė, Vainėčiai, Silosodai, Strudzniai, Plungė, Kuliai, Palontis, Sateikiai, Salantai, Alšėdžiai...

Retas ir brangus šventųjų žemaičių svėrys. Tik kasžin, ar padarėme jį nors "šventoką" įspūdį? Lauksime smulkesnių kelionės bruožų.

Rugpjūčio 27 d. čia arklų, galvijų ir naminių aukselių paroda. Skelbimas trims kalbomis parašytas (nė vienos nemokėta!), taigi ir tie, kurie vietinės kalbos nemoka, turi progą apie tai sužinoti ir prisirengti parodai. Čia žemaitijos centras, indom ar daug žemaitiškų arklų teks pamatyti? Tankiausiai buna su ardenais mišinys.

P.

— Lietuvos žinios —

IS ROKIŠKIO, Zarasų pav.

Netoli Rokiškio dvarininkas gr. Komorauškas, kaip jau tikrai žinoma, parėvė visą savo mišką su žeme iš po to miško.

Nupirko žydai drauge su Maškėnų ir Daukųpėnų sodžių kaimiečiais. Žydai atsiims sau mišką, o žemę nori paversti valstiečiams.

Kaip matyt, mūsų ponai baidia naikinti miškus. Pristigęs malkų, Komorauškas žada kuren-ti durpėmis. Bet kuo kurens mūsų sodiečiai-vargšai, pristigę žabų?

Pardavęs mišką, K. turėjo pašalinti ir miško sargus. Vienas jaunas žmogus, kurs da gali tarauti, pristojęs pas žydą, o kitas senelis, tarnavęs graupui su viršum 40 metų, liko be jokios pagalbos. Graupas užmokėjo Tvirčiui (tam seneliui) metinę algą 47 rublius. Senelis prašė graupo paversti jam iki gyvos galvos bent porą dešimtinų žemės, kurią kada tai žadėjęs, bet graupas už tai užsivertė, liepė tarnui palydėti už pakarpus senelį porą duris ir pagrasino, kad daugiau senelis nebeįėjus.

Taip graupas atlygino tam seneliui už 40 m. tarnystę. Žydas gi, kaip girdėt, žadąs to senelio pasigalėti: žadąs duoti tam seneliui 2 dešimtinai.

Akyžada.

— Lietuvos žinios —

LIETUVIŲ KALBA PANEVŽIO MOKYTOJŲ SEMINARIJOJ.

Žmonių švietimo ministerija paskyrė 400 rubl. apmokėti lietuvių kalbos mokytoją 1912-13 m. Draug praneša Vilniaus ap-globėjui, jog ateityj jis privalo kasmet prašyti tam tikslui po 400 rublių.

— Lietuvos žinios —

IS RYGOS.

Policija nenoriai davinėjo paliudymus tiems rinkėjams, kurie tik nuomojo butus ir patis turi pranešti miesto valdybai apie savo norą dalyvauti rinkimuose. Ypač sunku buvo gauti tokių paliudymų darbininkams. Tokių žmonių fabriko darbininkai,

kad užprotestavus prieš tai, su-streikavo. Prie streikuojančių prisidėjo kitų fabriko darbininkai. Streikuoja 1500 žmonių.

— Lietuvos žinios —

IS GARDINO.

Bresto gimnazijos mokytojas J. Jablonskis paskirtas gimnazijos mokytoju Gardine.

— Viltis —

Synodas išleido naują paaiškinimą dėl šliubų katalikų su pravoslavais. Tame paaiškinime reikalaujama, kad būtų pildomas 1891 metų cirkuliaras. O šitas 1891 m. cirkul. reikalauja: 1) kad užsakai būtų skelbiami pravoslavų cerkvėse ir 2) kad vieton išpažinties paliudymo nuo savo kunigo jaunavedis katalikas pristatytų šventikui policijos paliudymą, jog jis da nevedęs ir turi teisę vesti. Beto tas 1891 m. cirkuliaras reikalavo, kad toks jaunavedis-katalikas duotų ant rašto pasirašęjį ankletį savo vaikams pravoslavų tikybos dvasioj. Taigi pamažu grįštame senovėn.

— Lietuvos žinios —

Neseniai, viename sinodo posėdyje buvo svarstomas Vilniaus stačiatikių arkivyskupo Agafangelo prašymas, kad sinodas leistų išsiversti lietuvių kalbon visas stačiatikių pamaldas. Sinodas vienu balsu nutarė leisti versti ir drauge įskaiti arkivyskupui Agafangelui sudaryti tam tikrą žinovų komitetą toms pamaldoms versti. Vertimas turįs būti padarytas dar šiemet.

— Viltis —

Išstremtas pernai Archangelsko gubernijoje trims metams buvęs Klecko klebonas (Minsko g.) kun. V. Harasimavičius gavo iš vidaus reikalų ministerijos leidimą baigti išstėmimo pabaudą užsienyje.

— Viltis —

"S. Z. T." praneša, kad trečio-sios Valst. Dumos atstovas iš Kauno gub., Požėla, pirkosi sau šiomis dienomis iš Karpio Go-taičių dvarą (Panev. ap.), apie 190 dešimtinų žemės.

— Viltis —

LIETUVIAI ELZAS-LOTARINGIJOJ.

Kaip rašo "S. Z. T.", po 1831 ir 1863 m. lenkmečių daugelis Lietuvos bajorų apsigyveno Elzas-Lotaringijoj. Čia jie ingiėjo nejudamojo turto. Nesutrukdami ryšių su Lietuva, jie kasmet gabena iš Lietuvos darbininkus. Ypač traukiamas darbininkai iš Kauno gub. Daugiausia darbininkų nukeliauja Elzas-Lotaringijoj šiais 1912 m. Gabentojai patį apmoka kelionę, todėl ir atsiranda gana daug norinčių ten keliauti, nors ant vietos uždarius ir neperpuikus.

— Lietuvos žinios —

IS AMERIKOS.

KEROSINO TRUSTAS TEISMAN PADUOTAS.

Dallas, Texas. Tuli žymus atstovai Standard Oil Co. ir Magnolia Petroleum Co. tapo teis-man patraukti už sukaltį prieš Pierce-Fordyce Oil Ass. Texase ir už išnaudojimą žmonių. Teis-mas reikalauja trusto panaikini-mo.

NASLĖ IR 1500 JAUNVIKIŲ.

Kansas City, Mo. Gyvenanti čia graži ir turtinga naslė, norėdama apsigyventi, laikraščiuose patalpino apgarsinimą. Ant ap-garsinimo atsiėmė 1500 vyrų norinčių gražią naslę vesti, bet gražioji iš jų nė vieno sau ne-išsirinko. Tarp atsiėmusių bu-globėjui, 66 studentai Harvardo uni-versiteto, 13 Oksfordo universite-to, 150 Europos bajorų, norinčių naslės pinigais savo aristokratiš-ką kilmę papuošti. 200 jauniukų buvo turtingų, turinčių po 200,000 dol. Tarp atsiėmusių bu-globėjui, 39 persikyrė su pačiomis, 207 bajorai.

NEPRIPAŽINO MOTERIMS BALSAVIMO TEISIŲ.

Columbus, Ohio, Ohio valsti-

Photos by American Press Association.

TVANAI PENNSYLVANIJOJ.

Rėgykla miestelyj Canonsburg, Pa. Tvanai padarė 5 milijonus doliarų nuostolių. Du miesteliu visai sunaikinta. (Skait. "Is Amerikos").

joj mėginta per referendum (žmonių balsavimą) įvesti tulas permainas valstijos konstitucijon. Tarp kitoko, sumanyta buvo pripažinti moterims lygias su vyrais politiškas tiesas. Balsuo-jant vienok moterų prieš balsai persivėrė.

DEBESIŲ PRAPLYSIMAI.

Pittsburg, Pa. Pereitos savaitės nedėlioj Vakarinėj ir Šiaurinėj Pensylvanijoje, taip Virginijoje, kaip ir Ohio valstijose siautė audros su debesių praplysimais, kurie pagimdė tvanus, o jie labai daug nuostolių pridirbo. Padarytus nuostolių skai-tu ant 2 milijonų doliarų mažiausiai. Daugiausiai nuostolių pridirbo fermeriams ir geležin-kiams. Skaitlių praplysimų žmonių paduoda ant 40 asmenų.

GAL TAI TEISYBĖ.

El Paso, Tex. Tirtinėjus prietikus senatorius Fall išreiškė nuomonę, jog kilusi prieš Diazą Meksike Madero revoliucija buvo sukelta ir palaikoma amerikonių pinigais, ypač ją palaikė kero-sino trustas. Senatorius Fall sako, jog jis žino ir vietą ir lai-ką kada pinigai buvo išmokėti. Jungtiniamis valstijoms ir kitos Amerikos republikos užmeta, kad ir kitur amerikonių revoliucijas sukelia ir jas palaiko, sėja ne-tvarką.

EXPLOZIJA.

San Diego, Cal. Netoli nuo čia, National City. Marconio dirbtuvėse 2 rugsėjo dieną buvo smarki eksplozija. Tikrai žinia, jog užmūsta 2 žmonės; trūksta 13 žmonių, su kuriais nežinia, kas atsitiko. Trioba dirbtuvių tapo su visu sugriauta. Viršutiniai namų raimai buvo italų ap-gyventi; kas su tais žmonėmis atsitiko, tikrai nežinia. Mano, jog eksplozija pagimdė gazas iš-siveržęs iš pratrūkusios dudos.

MOTERYS PRIEŠ GER-TUVES.

Los Angeles, Cal. Po moterų įtekme čia miesto tarybai paduo-tas sumanymas sunaikinti saliu-ninkams girdymą žmonių. Reikalauijama, kad saliuuose nebu-tų duodama silks ir kitoki surys valgiai gimdanti troškuli; smuk-lininkams uždrausta girdyti sve-čias. Leista, valgant, gerti tik vieną kartą. Neįstaba, jeigu mo-terys stengiasi girtuokliavimą su-

mažinti, nes joms nuo pasigeru-sių ir girtuokliavimų vyrų dau-giausia kėsti prisieina.

SNIEGAS.

Carson City, Nev. Nevadoj, aplinkinėse Carson pusietiniui pa-suiگو, laukai užsidengė sniegu; tuom tarpu rytuose nepaprasti karščiai ir audros su perkunais ir debesių praplysimais. Kam karš-ta rytuose, tas gali keliauti į Nevadą, kur dabar nepaprastai šalta, kur tikra ziema.

EXPLOZIJA PARAKO DIRB-TUVĖSE.

Knoksville, Tenn. Krautuvėse Rand Powder Co. explodavo 240 bačkų parako. Užmūsta keturi darbininkai ir tiek jau sunkiai suzeista.

BANKRUTIJA KENTUCKY VALSTIJA.

Lexington, Ky. Laikraščiai praneša, jog iždas Kentucky valstijos tuščias, surinkimų neuž-tenka išlaidų uždeginimui. Be-gančių skolų yra \$1,400,000, ve-teranams neismokėta 400,000 dol. algų. Sumanyta dvigubai pakel-ti mokesčius visokioms korporacijoms, bet abejotina, kad kor-poracijos be teismo pasiduotų, o teismuose klausymas mokesčių gali viltiesi per metų eiles, o valstijai tuojaus reikia pinigų.

DOVANA UŽ ŽIURKIŲ GAUDYMĄ.

Washington, D. C. Jungtinių Valstijų valdžia garsina konkursą suradimui geriausio ir pasekm-ingiausio būdo žiurkių naikini-mo, nes žiurkės yra tai vienas iš vo-dingiausių sutvėrimų: naikina javus, aruoduose ir labiausiai pri-sideda prie platinimo užkrečiamų ligų, ypač gi azijatikų maro.

MĖGINIMAI AUGINTI SVE-TIMŲ KRASTŲ AUGALUS.

Washington, D. C. Žemdirbys-tės departamentas rengiasi mē-ginti ant pusiau sausų plotų va-karinėse valstijose sėti svetimų kraštų javus ir medžius. Mē-ginimas paskirta 40000 dol. Sėk-las, javų ir medžių iš visų žemės kraštų, augančių tokiuose jau pusiau sausuose plotuose, jau par-sigabeno. Prisiveisus medžiams sausuose plotuose, ten paskui ly-tus tankiau buvo, kas patemyta antai Egipte, kur, panaikinus mo-kesčius nuo palmų medžių, jų daugiau prisodina.

RUSIJOS VALDININKAI GA-LĖTŲ NUO AMERIKONŲ PASIMOKINTI.

Jackson, Mich. Čionykščiam kalėjime kaliniai sukėlė riaušes. Už tai kalėjimo užveizda užsi-manė juos bauriai nubausti. De-simtj kalinių vadovų išvėdė, pri-raišiojo galva žemim, uždeigė paklodėms mirkytoms druskų ir plakė tol, kol keli kaliniai neap-mirė. Priderėtų sitokj amerikonišką išradimą užpatentuoti.

KARO LAIKAS.

Charleston, W. Va. Čia ap-garsinta karo laiko teisės, nes streikuoją angleksiai. Guber-natorius sutraukė daugiau mili-cijos, nes laukia riaušių. Strei-keriai teiggi turi ginklų. Tei-smas, pasirendamas ant karo lai-ko teisų, už nešiojimą revolve-ro, pasiuntė metams kalėjiman kompanijos detektivą Tuckera.

FARMERIAI IR TARIFAS.

Demokratų kandidatas Wilso-nas neseniai turėjo prakalbą lai-ke fermerių pikniko New Jersey valstijoj. Buvo susirinkę apie 7000 fermerių paklausyti, ką de-mokratų kandidatas gali pasaky-ti ir ką jis gali fermeriams paža-dėt. Svarbiausiu dalyku, apie kurį Wilsonas jiems papasakojo, buvo štai kas:

Sulyg Wilsono nuomonės far-meriai neturi jokios naudos iš augtų muitų (tarifo), kurie da-bar saugoja Amerikos pramoniją nuo svetimaus prekų. Esą, augstas tarifas gal dar truputį ir gelbsti palaikymui pramon-ijos ir išdirbystės, bet jis nei kiek esą negelbsti fermeriams. Far-meriai, sulyg Wilsono nuomo-nės neturi jokios iš tarifo naudos ir todėl jie privalo remti demok-ratų partiją, kurie nori tą ap-saugojimo tarifą panaikinti.

Su tokia Wilsono nuomone ne-galima sutikti, nes ji yra klai-dinga. Pirmiausia reik žinoti, jog jeigu numuš mutus nuo įve-žiamų iš kitų šalių tavarų, tai jų tavarų daugiaus atvež į šią šalį. Kitose viešpatystėse darbininkas yra daug pigesnis negu čia, per-tai ir tavarą galima išdirbti ten pigiau negu čia, nes čia darbinin-kas yra brangesnis. Jeigu tavaras išdirbamas pigiau, tai jį galima pigiau ir parduoti. Tokiu būdu svetimų kraštų išdirbiniai, ne-esant muitų, padarytų didelę kon-kurenciją Amerikos išdirbiniams. Žmonės greičiau perką tą, kas yra pigesnis ir Amerikos tava-rai, vardyami konkurenciją, su svetimaus pigesniais tava-rais, turėtų taipgi nuleisti pre-kę, t. y. pardavinėti juos pigiau. Bet jie to negalėtų padaryti, jei-gu darbininkas lėšuoja brangiai. Ir todėl pirmas dalykas, kuris at-sitiktų, panaikinus mutus, būtų sumažinimas darbininkų algų.

GAISRAI.

Los Angeles, Cal. Ocean Park pasilinksminimo darže siautė gaisras, kuris išnaikino 150 triu-bų. Nuostolius ugnies padarytas skaito ant 250000 dol. Truksta 12 žmonių, su kuriais nežinia, kas atsitiko, gal jie sudegė, arba prigirė.

GAZOLINOS EXPLOZIJA.

Philadelphia, Pa. Skalbykloj pietinėj miesto dalyj explodavo indas, kuriame buvo 15 galonų gazolinos. Skalbykloj buvo 9 žmonės; iš jų keturi taip sum-žiai tapo užgauti, kad apie jų iš-gijimą abejojama. Eksploziją pagimdė kokai menkaprotis, kur-is į gazoliną metė degantį popie-rosą.

UŽTVINO KASYKLOS.

Biwabel, Minn. Šitose aplinki-nėse siautė audra su debesių praplysimu. Užtvinę vandens užliejo Riddy kasyklas, kuriose prigirė trys darbininkai, vienas iš jų buvo montenegrinas, o du ita-lai.

MĖSININKAS KALTAS.

New York. Viena moteris, apsigyrusi nuo pagedusios mėsos, padavė teisman Armour Co. už leidimą parduoti pagedusią mė-są. Teisėjas Noyes vienok iš-teisino Armour Co., bet apkalti-moj mėsininką, nes jo pareiga, imant mėsą, persitikrinti, ar ji sveika. Teisėjai mat turtingiems malonesni.

ROMYTI GALIMA.

Olympia, Wash. Augščiausia-sis teismas pripažino teisotomis teisės, liepiančias romyti asmenis, prasizengiančias prieš gamtos įstatus, kokios teisdarų rumo šitaj valstijoj tapo užgirtos. By-lųj kokio ten Petro Fielen dak-tarai pripažino, jog tokios ope-racijos nepavojingos ir ne labai skaudžios yra.

IS DARBO LAUKO.

Atlantic City, N. Y. Atsi-buvo čia susivaziavimas atstovų stiklo dirbtuvių savininkų ir to-kių dirbtuvių darbininkų. Dar-bininkų unija sutiko ant suma-zinimo 20% algų. Dirbtuvių sa-vininkai norėjo sumažinti algas ant 30%, bet sutiko pasigandin-ti 20%. Mat dirbtuvės pasiru-pino, naujas stiklo putimo maši-nas įgyti, tai prie tokių sanlyg darbininkai negalėjo senųjų al-gų palaikyti.

Pittsburg, Pa. Didelese čia-nykščiose dirbtuvėse per vasaros laiką kaip paprasti darbininkai dirbo 29 kolegijų profesoriai, no-rėdami praktiškai su darbu su-sipažinti. Jiems fabrikoji viduti-niskai mokėjo po 20c. už darbo valandą, arba po 40 dol. mēne-siui. Didesnė tų profesorių dalis gyveno darbininkų namuose. Westinghouse Co. turėjo 16 to-kių darbininkų.

Lawrence, Mass. Likosi su-intas William Wood, presiden-tas American Wollen Co., teip-gi turtingas fabrikantas Fred. E. Atteaux. Jiems užmesta, jog sukurstymui žmonių prieš strei-kuojančius Lawrence darbinin-kus, jie norėjo surengti kelias di-namito eksplozijas. Teisme jie už-sigynė, todėl paleista juos, užsta-čius po \$5000 kaucijos. Sumintas teiggi šunų augintojas Dennis J. Collins, kuris išsų prisipažino kaltu esąs, bet paskui užsigynė. Nuo jo parikalauta \$6000 kaul-ijos, bet kad jis tiek neturėjo, tai pasiūta jį kalėjiman.

Milwaukee, Wis. Sustreika-vo čia 500 dol. darbininkų. Dar-bininkai reikalauja užmokėsio už laiką, kada jiems prisieina laukti laivų ir už perstumimą ge-ležinkelį vagonų, už ką jiems darbdaviai nenori mokėti.

Red Lodge, Mont. Anglių kasyklose darbai pradėjo gerai eiti; dirba pilną laiką, uždariai neblogi. Pribuvusiam iš kitur darbas nelengva gauti.

IS VISUR.

Montenegro karalius sutrau-kė prie Turkijos rubėžij savo ka-riumenę. Musiai tarp montene-grinių ir turkų nuolatai pasitaiko, kaip kad būtų kilęs tikras karas. Rusija stengiasi taikyti, neleisti karo, bet abejotina, ar tas pasiseks, nes tarp nesutinkančių kraštų gyventojų nesikintimas, vietoj mažintiesi, auga.

Čenstachave šeši vyrai neti-kėtai užpuolė miesto policijos perdėtinį Piekurą ir sunkiai jį sužeidė į galvą. Suvis pataikė į galvos užpakalį, o išlindo prie akies.

Prasidėjo tarybos Turkijos su Italija apie karo užbaigimą, nes dėl pinigų stokos Turkija ka-ro vesti ilgiau negali. Tarybos vedamos Paryžij ir Berne. Tur-kija sutinka už atsakančių užmo-kesnį atiduoti Italijai Tripoli, bet be uosto Benghazi. Italų užim-toms saloms sutinka pripažinti savivaldą.

Anglijoj smarkus lytus pa-gimdė tvanus, kurie pridirbo nuostolių ant 35 milijonų dola-rų, nes tvanai išnaikino dar ne-surinktus nuo laukų javus.

Minsko gubernijoje, Slucko pavietyj išdegė miestelis Staro-bin. Sudegė 200 namų ir daug negyvenamų triubų, dvi sinago-gi ir 45 parduvinės.

Vakarinėj Austrijoj, prasiša-linus nuo vietos visogalingam mi-nisterij pirmininkui J. Forestui, pastatytam didelių žemės savi-ninkų, valdžia perėjo į darbininkų partijos rankas. Toji partija į trumpą laiką spėjo daug paga-rinimų įvesti. Austrija labai sau-sas kraštas, todėl laukia daug pa-galinimų. Tą supranta ir republi-konai, ir todėl jie žada sumažinti mutus ant jų išdirbinių, kurie patį gali konkuruoti su svetim-tautiškais išdirbiniais, bet jie ža-da sumažinti tik tiek, kad tas neužkenktų algoms. Iš šito atžvilgio republikonų partija išmintingesnė už demok-ratų partiją.

kiek buv mažųjų žemės valdytojų. Uždejo valdžios vedamą masinę dirbtuvę, kad paluosuoti mažus žemdirbius nuo išnaudojimo sumonopolizavusių mašinų didelių fabrikančių. Geležinkelius, gatvinius karus išpiko nuo privatistų savininkų.

Angliškios valkybos Australijoje, bijodamos japonų užpuolimo, kurių dabar visi pradeda bijoti, įvedė priverstinę tarnavimą kariūnėms, jauni vyrai turi rinktiesi kas metas ir dalyvauti manevruose. Bet gyventojai, ypač darbininkai, tam priešinosi, pasaukti tarnyston, nestoja, o juos sugaudyti nelengva. Naujoji Valioj ir Viktorioj už besipriešinimą tarnavimui kariūnėms teismam patraukta net 10000 jaunu vaikų; kita tiek jų atsikėlė užsirašyti. Protestuoja prieš tarnavimą kariūnėms ir tulos tikėjimkos sektos, prisilaikančios grafo Tolstojaus mokslo, kuris mokina, jog negalima žmogaus užmūsti.

Japonijoje, pagarbinimui garsumo vokiečių mokslininkais, Berolino profesorius Roberto Kochas darbe instituto limpančių ligų, likosi įrengta bažnyčia jo vardo. Bažnyčia yra medinė, prysakij yra gražiai išskaptuotas Kocho paveikslas. Apacioj yra įmūryta varinė skrynelė, kurioj yra keli plaustai Kocho plaukų. Japonai Kochą vadina Medicinos dievu, todėl jam bažnyčias stato.

Traukiasi Peterburge prie uždaryto durų byla 67 karisko laivų jureitų, apskųstų už mėginimą sukelti revoliuciją Rusijoje.

Vitebsko gubernijoje, mieste Potveke siautė gaisras, kuris išnaikino net kelis šimtus namų.

Ispanijoje užgimė streikas. Fabrikai mieste Ovido tapo uždaryti. Malagaj pasitaiko nuolatai susireminai streikių su streiklaukiais ir policija. Geležinkelių darbininkai ant pietinių linijų veik visi streikuoją. Į miestus, kur apsaunkta streikai, pasiusta kariūnėnė.

Francuzijoje, netoli miesto Bordeaux, seniau, ir anizias prieš Christans gimimą kape rado didelį stiklinį indą, ant kurio dugno buvo dulkės. Ištyrus tas dulkės, pasirodė, jog tai yra i dulkės pavirtęs vynas. Taigi tai buta vyno daryto su virsum 2000 metų atgal. Pasirodo, kad jau tuose laikuose aplinkinės Bordeaux dirbo vyną, kaip ir dabar.

Mexike, aplinkinėse Ascension, 60 mylių i pietus nuo Juarez, buvo musis revoliucionierių su valdžios kariūnėnė. Užmūsta 2 revoliucionierių, 3 pasautą, o daug nelaisvėnė paimta. Aplinkinėse Ascension kruvon suėjo abudu revoliucionierių vadovai — Arozo ir Salazar.

Albanai Turkijos valdžiai padavė sekancius reikalavimus: kad jie kariūnėnė tarnautų tik Europinėj Turkijoj, kad mokyklose būtų mokinama albanų kalba; spaudoj kad būtų vartojamas tautiškas albanų alfabetas; kad Albanijoj valdininkai nuotėtu albaniskai; išdimo ypatingų teisių kalnų gyventojams, atsakančių jų reikalams; kad būtų atsakomybėnė patraukti nisterieriai, įleidę italus Tripolin, nes albanai stoja už Turkijos cilybę; kad nuo albanų atimti ginklai jiems būtų sugrąžinti; kad šgrautos albanų triobos būtų valdžios iššomis atstatytos.

Portugalijoje, mieste Aldria Obispo, laidojant numirėlę, kuais susivaidiojo su policija, nes už jo padavėdijimus. Policistai mėgino jį suareštuoti, bet paprašius, kad jam leistų laidojimo drabužius nusivilkti. Policistai sutiko ir kunigą nulydėjo i artimą kleboniją, kur kunigas, pagriebęs revolverį, policistą susišovė. Tas taip įpykino susirinkusius priešais žmonis, kad jie įsiveržė klebonijon, pagriebė kunigą ir jį užkankino.

Anglijos vaizbos biuras pranešė visų laivų kapitonus, jog kiekvienas iš jų bus pasiųstas 2 metams kalemam, jeigu šaukiamas, nesiskubius pagelbon ant jų pavojų atsiradusiam kokiems ors laivui.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IS ROCKFORD, ILL.

Čia vietinėje šv. Petro ir Povilo lietuvių parapijoje įvyko parapijonų "streikas". Viso dalyko priežastis ir jos pradžia pačią štai iš ko:

Nuo seniaus čia buvo lietuvių kunigas, kurs turėjo vietą kamendoriaus prie pro-katedros šv. Jokubo parapijoje. Vėliau tapo vyskupo paskirtu prie šv. Antano ligonbučio. Lietuvio kunigo gyvenimas prie ligonbučio buvo prastas ir nepelningas, nes vyskupas jam mokojo mažą algą. Bet lietuviams sutvėrus parapiją ir pasistatius koplyčią, mišninėms kunigas turėjo progą sau daugiaus užsidirbti: nedėdieniais atvažinodavo atskaityti misias, prie to krikštai, šliubai ir kitokios tikybiniai patarnavimai jam buvo lietuvių apmokami.

Kunigas, arčiaus susipažinęs su lietuviams, paprastai kalbant "išdyko" ir pradėjo perprastai elgtis, kas kunigui visai nepatiko. Vyskupas, tai matydamas, atstatė jį nuo vietos. Nubautas, pamatęs savo silpnųjų vaistų, šoko prie lietuvių parapijos pirmininko, prašydamas pagalbos. Pirmininkas, geros širdies žmogus, su savo broliu susaukė parapijos susirinkimą ir susirinkimui patarė priimti už kleboną vyskupo pastatytą kunigą. Susirinkimas atsisavo koplyčioje, tuojau po misijų, nedėlios dienoje, kur buvo prisirinkę ne vien augusį, bet ir mažų vaikų. Sprendimo ir balsavimo tiesos tapo suteiktos lygiai visiems, be atsisvejelimo, ar kas parapijonas, ar ne. Susirinkimiečiai iš dalies nenorėjo priimti pirmininko užtarimą kunigą, nurodydami jo perdaug stačikišką būdą, bet pirmininkas su savo broliu daugiausiai kalbėjo ir susirinkusius ragino pasigalėti nubaustojo ir duoti jam "centų" pasitaistyti, nes jis, girdi, žadąs daugiau "neragauti", — reikią, negirtuokliuoti. Ant galo prieita prie balsavimo pakėlimu rankų, kame turėjo pilną tiesą ir nepilnamčiai. Balsavimo pasekmės išėjo, kad kunigas tapo priimtas už kleboną atgal. Pas vyskupą nusistatę delegacija prašė užtvirtinti jų kleboną. Jis, sakė delegacija, lietuviams bus labai geras, nes pataisys savo blogasias ydas. Vyskupas sutiko. Kunigas apsigyveno pas vieną airį, gyvenantį šale lietuvių koplyčios.

Po visam tikėjimui, dalykai čjo senoviskų kėlin. Skandalai apie kunigą nesiliauė: kiekvienos lietuviškos krikštynos, kiekvienos vestuvės, jau galiaus ne tik lietuvių, bet ir lenkų pokiliai vis gindė naujus skandalus. Parapijos reikalai kunigui, matomai, nelabai rūpėjo.

Pagalios prieita prie liepto galo. Parapijos pirmininkas susipyko su kunigu, bet ne už parapijos, tik už savo privatiskus dalykus. Tuojaus ir paplito pirmininko manifestas, kuriame skambėjo žodžiai: "Aš jį išėmiau už kleboną aš jį ir atstatysiu". Bet kaip šv. Jobo giesmėj sako: "kaip žmogus storoja, o kitaip stoja". Taip buvo ir čia. Pirmininkas su keilais savo pagalbininkais nuėina pas vyskupą ir sako: "Stoks, lietuks, tas kunigas! Duok mums kitą kunigą, nes šitas, kurį neseniai priėmėme, yra "uogut" ir todėl mes jo nenorime..."

Vyskupas, išklauses viską, atsakė: "Prieteliai, kiek aš turiu savo globoj parapijų ir dekonijų, susidedančių iš įvairių tautų, bet nė su viena tauta man nereikia turėti tiek nesusipratimų, kiek su lietuvių tauta. Štai ir su jumis tas pats dalykas. Aš tą kunigą pažinau ir jo būdą žinojau pirmiau negu jus. Aš jam daviau progą pasitaistyti, bet to nesulaukdamas, atstaciau jį nuo vietos. Jus-gi sakėte, jog jis jums bus geras, pasitaistas. Vos porai sanvaikių prabėgus, dabar jau jo nenorite. Kodėl nelaukėte jo pasitaismo? Galėčiau, kokia valdžia ir tvarka jums gali but reikalinga, jeigu jus vien atėisite vieną dieną, ko reikalaujami, o kiti kita dieną ateisite, jau man liepdami atsiimti tą, ką vakar jums daviau?"

Taip delegacija nieko nelaimėjusi, išdolino. Neilgai laukus, tuojau įvyko parapijos susirinkimas, kuriame nutarta apsaukti "streiką", neit i bažnyčią ir neduoti kunigui pinigų. Streikas jau prasidėjo: nedėdieniais žmonės neina bažnyčion, o kurie ne-duoda pinigų už suolus. Bet užtaigi šliubai, laidotuves, krikštai ir kitoki patarnavimai visgi yra apmokami, o ar tie dešimtuokai, kurie eina parapijos skolų apmokejimui, buvo ar nebuvo, — kunigui tiek rūpi, kiek ir pirmiau rūpėjo. Spitolininkas.

IS ZANESVILLE, OHIO.

Čia yra diktokas burelis lietuvių, bet kas iš to, kad buris didelis, o daugumas iš mūsų brolių yra tamsūs. Kaip dirba, tai dirba, o po darbo tai kito užsiėmimo neranda, kaip tik guokliuoti ir kazyras po stalus sli-dinėti. Tą daro netik vyrai, bet ir moteris (mat, kokios sufragystės! ir šiame nori lygių tiesų); ir jos sykiu su vyrais geria ir "einių" kazyruoja, — ir vis iš pinigų, — nemyslinkit, kad kitaip. Tai jau, rodos, niekur kitur moteris taip nedaro, ir tas visai negražiai atrodė. Čia yra dvi vietos, kur nedėdieniais alų ir artelką pardavinėja ir kazir-ninkus užlaiko. Jeigu šitas dvi vietes panaikintų, tai gal ir mūsų broliai lietuviai kanors geresnio prasimanytų. Dabar negali: kaip tik nedėdienies atėjo, tai ir bėga i tas "velnio koplyčias" (taip jas kai-kurie praminė) ir ten savo paskutinių savo centų palieka. Čia taip jau giliai tas nemelmas paprotys šaknis įleido, kad jeigu šiandien kuris iš lietuvių numirti, tai reikėtų jo palaidojimui kolektoviu, nes daugumas cento prie dušios neturi. Jokios pašelpinės draugystės nėra. Kitos tautos ir lietuviai kituose miestuose, girdim, turi geras draugystes, o pas mus nieko-o-nieko.

Čia buvo pradėjė ristišties prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, bet el pametė, nes kaip pasigeria, tai žmogui nieko nereikia, verčiau tuos pinigus tere "koplyčiose" praleidžia, vieton apsisagototi save, atsitikus ligai arba mirčiai. Todėl ir svetimačiai iš mūs tik pasiukia. "Lietuvos" skaitytojas.

IS MARTINDALE, PA.

Čia darbu kitokių nėra, kaip tik anglų kasyklose. Šiuom laikais dirba vidutiniškai — po 4 ir 5 dienas i savaitę, o kiti dirba net ir visą savaitę. Yra ir tokių, kurie visai nedirba. Apšvietimas tarp vietinių lietuvių yra žemai stovi, laikraščius mažai kas skaito. Liuosą laiką tautiškaiai praleidžia prie kortų. Vertėtų mūsų broliams lietuviams daugiaus užsiimti ir laikraščių skaitymu, tai būtų iš to nauda jiems patiems. Musų žmonės, mat, dar nežino, kad prie laikraščio galima praleisti laiką dar smagiau, negu prie kortų ar girtuokliavimo. Žmogus visokių naujienų iš laikraščio darsizina ir daug ko pasimokinti lengvai gali. Varkdienis.

IS VANDERGRIFT, PA.

Iš visur laikraščiuose matyt visokių žinių-žinučių, bet iš musų miestelio retai kada kuors tenka pamatyti, tarsi, čia visai lietuvių nebūtų, arba jie visai nieko neveiktų. Teisybė, šio miestelio lietuviai seniaus buvo dikičiai apmirę, bet pastaruoju laikui, atsiradus keliems darbštesniems vaiknamis, jie pradėjo gana gerai darbuotis.

Mūsų miestelis neperdidelis, bet labai dailus. Dailėnes vietose, kaip paprastai, gyvena ang-lai, nors yra ir keletas lietuvių. Lietuviai gyvena daugiausia pakalnėj, vadinamoj E. Vandergrift (angliai vadina tą dalį "Morning sun"). Jų gyvenimas, syliginus su kitų miestų gyventojais-lietuviams, yra truputį geresnis, nes jie nemato tiek daug dumų ir dulkų: gyvena kaip ant farmų. Čia bus apie du šimtu šeimynų ir du syk tiek pavienių. Yra keletas vertelių ir šiaip pasiturinčių gyventojų.

Lietuviai turi dvi draugystis: vieną bažnytinę, o kitą tautišką. Jų vardai yra: Sv. Juozapo ir D. L. K. Vytauto. Pastaroji gana gerai darbuojasi, turi įsteigusi, išdolino. Neilgai laukus, reina šie laikraščiai: "Lietuva", jo.

"Draugas", "Keleivis", "Laisvė" ir "Saulė".

18 d. rugpjūčio D. L. K. Vytauto draugystė turėjo extra susirinkimą, kuriame nutarta atidaryti knygynėlį. Tam tikslui paskirta iš kasos keletas dolarių. Dabar taip pat randasi nemažai knygų, nes patis draugai nemažai jų suakavo, sunėsdami kiek kas turėjo ir galėjo. Daugiausiai aukavo šie: K. J. Bižauskas — 10 dol. vertės, P. Račkaitis — 8 dol. vertės, P. Pretkionis už 2 dol., o kiti aukavo mažiaus.

Gražus tai ir pudingas darbas. Vėjalis.

IS PHILADELPHIA, PA.

Čionykštė T. M. D. 74 kuopa pajudino naują klausymą — reikalą sutverti blaivų apšvietos klubą. Jau tas vardas "blaivus" yra svarbus, nes žinomas juk musų klubų užsilaikymas — turėti kuodaugiausią pelno išgėrimu. Naujojo klubo užduotis visai kitokia — jo užsilaikymui manoma surasti kitoki būdai. Pats užmanymas kilo todėl, kad Philadelphiai apilinkėj negalima rasti vietos įrengimui švietimo įstaigų, kaip antai: knygynų, vietų pasimokimui dainų, deklamacijų, sceniškų lošimų. Kad tą but galima priderančiai atlikti, reikia turėti atsakančią vietą.

Todėl T. M. D. 74 kuopa 4 rugšėjo dieną susaukė susirinkimą, kurin atėjo tik 30 asmenų, bet atėję pritarė užmanymui ir pastojio nariais minėto klubo, kurį pavadino "Lietuvių Jaunomėnės apšvietos klubas"; susirinkę išreiškė norą darbuotis, organizuoti tą klubą. Sekanti susirinkimą nutarta laikyti 18 šio mėnesio pn. 543 So. 2nd st.

Toki klubai mums labai reikalingi pakėlimui mūsų jaunomėnės: čia ji gali šviestiesi, lavinti kuną, lavintiesi meno srityj, kaip tai: mokiniesi dainavimo, lošimo sceniškų veiklų. Tie dalykai, man rodosi, labai lietuviams reikalingi.

J. Juodzikynas.

IS PHOENIX, BRIT. COL., KANADA.

30 rugpjūčio pas mus snigo, sniegas užklojo žemę ant pusės pėdos storai. Sniegas išbuvo visą dieną. Paskui pradėjo lyti ir lytus sniegą sutarpo.

Pas mus kitokių darbų nėra tik vario kasyklose. Dirba jose apie 800 darbininkų. Yra ir unija. Buvome manę streikuoti iškovo-jimui didesnių algų, bet kompanija, turbut suzinėjusi apie rengiamą streiką, be streiko pridėjo po 25c., tai dabar streiko nebūs. Mažiausias mokestis yra \$3.25 iki 5 dol. Darbas čia ne sunku gaut. Pragyvenimas — 1 dol. dienai. Dirba kiekvieną dieną, dažnai dirbame ir sekmadieniuose.

Lietuvių čia yra mažas burelis, terp jų penki vedė, o keturi patvieni.

Oras čia visados neperdaug šiltas. A. M....la.

IS BRIGVILLE, PA.

2 rugsėjo dieną šitose aplinkinėse siautė aundra su smarkiu lytumu, nuo ko užgimė tvanai daug nuostolių pridirbo. Užbėgo dirbtuvės, vienos dar nedirba ir dabar. 3 dieną vėl smarkiai lijo, vanduo užnėmė tilius prie kasyklų, dėlto dabar ir kasyklos nedirba.

Bakanas.

IS BOSTONO, MASS.

1 rugsėjo d. čia buvo parengta apie pusę tuzino prakalbų Paminėsiu tik svarbiausias, aplesiusi menkesnes.

5 kuopa L. S. S. parengė prakalbą, laike kurių kelta protestai dėl laikymo kalėjime Lawrence audyklų darbininkų svadovo Ettoro. Protesto rengėjai savo kalbose rugėjo, kad nepranešė, kad bus teisme būtofo byla. Aukų surinkta 28 dol. su centais. Prakalbos tos atsiuvojo 7:30 val. vakare, 8 val. vakarą buvo prakalbos anglų socialistų. Čia anglas kalbėjoja aiškiai ir suprantamai, ne tučiasai šauksmais, kaip tai buvo mūsų socialistų susirinkimuose, aiškino "priežastis, kurių dėl socializmas platinasi, aiškino pasaulio prietikių persikeitimus. Kalbėtojas buvo M. F. Ries iš Toledo, Ohio valstijos. Ries iš Toledo, Ohio valstijos pagyrė draugystę už jos darbštumą.

2 rugsėjo Bostono anglų socialistai Tremont Temple surengė prakalbą. Kalbėjo profesorius Wellesley kolegijos, Ellen Hayes, ir Anglijos parlamentato atstovas Hardie. Žmonių buvo pilna svetainė ir prakalbos vi-siems patiko, ką rodė delnų plojimai.

Po prakalbų socialistų klubo salėj buvo diskusijos: buvo statomi klausimai ir ant klausimų atsakinėta. Diskusijos teipgi susirinkusius užganėdino.

15 rugsėjo bus visų tautų demonstracija su protestu; manoma Massachusetts ir kitose valstijose surengti visuotinę streiką, nes teismas prasidės 16 rugsėjo dieną, (ar Ettoro? Red.). Lietuviai teipgi rengiasi. Jie eis iš So. Boston su muzika ir trauks su kitais i paskirtą vietą.

Grikštas.

IS NORTH BRANCH, MINN.

Darbai čia eina gerai; ir iš kitur pribuvęs gali darbą gauti. Darbininkams ant geležinkelio moka po \$1.75 dienai; boardas — \$3.50 savaitei; fermeriai moka po \$2.00 ir duoda boardą; malunuose moka \$2.25.

Saliunų čia nėra; lietuvių teipgi beveik nėra. Bedantis.

IS BERCWOOD, WIS.

27 rugpjūčio dieną šitose apilinkinėse kilo aundra su ledais ir smarki vėtra, kuri nemaža nuostolių pridirbo. Piuso Deračio gerokai daug medžių išlaužė, išvartė kornus, kitus ledai iškapo-vo. Jono Rudačio sugriovė tvartus, stogą numetė ant žemės. Jono Martinaičio ir Antano Jusų išlaužė daug medžių. Ir miestelij nemažai nuostolių pridirbo: išdaužė langus, išlaužė daug medžių, vienos kompanijos apdraskė fabriką, sulaužė lentas.

Deraitis.

IS ROSARIO, Argentina.

Birželio 30 d. š. m. Luvo Kri-vų-Kriavičių dr-jos visuotinas susirinkimas. Rinko naują valdybą. Pirmininku išrinktas J. Norkaitis, jo padėjęn St. Rodavicius. Pirmą musų dr-ja nieko tokio didelio neveikė, turėjo k ygyną pasikaityti ir viskas. Dabar nutarta dėti kas mėnuo nuo nario po pesą. Bus sutaisy-tas fondas vaidinimams taisyti, ligoniams sušelpyti, ir t. t. Buvo kalbėta apie inkurimą Buenos-Aires'e lietuvių spaustuvės. Taipogi paminėjome ir... ketvirtą V. Dumą Rusijoje. Visi išreiškė nuomonę, kad kunigui nėra vietos V. D.; kunigas, girdi, vis vie-na nesėdės kairioje pusėj. Žodžiu, Rosariojs lietuviai nori ma-tyti atstovų kairiųjų, kurie turi ginti darbo žmonių reikalus.

Salnoblauzdis.

L. U

Polemika.

CLEVELAND, OHIO.

Rugpjūčio 25 d. buvo pas mus šv. Jurgio dr-ės 25-metinių su-kaktuvų apvaikščiųjimas. Ant apvaikščiųjimo buvo pakviestos visos Clevelando lietuviškos draugystės, išskyrus 3-čią Socialistų kuopą. Dasižinojus, kad "Mirtos" chore yra didesnė pusė socialistų, šv. Jurgio dr-stė atsakė "Mirtos" chorui. (Kodėl draugystė prieš pakvietimą to nesuži-nojo? Užkviesti ir paskui atstumu-ti — reikią tą patį, ką užprašyt svečią ir paskui jam duris prieš nosį uždaryt. Red.). Už tai supyko taip vadinamieji tautiečiai, butent: Dr. V. Kudirkos dr-stė, 14 ir 178 SLA., TMD. kuopa ir atsiskakė nuo dalyvavimo apvaikš-čiojime, užstodami "Mirtos" choro socialistus. Šv. Jurgio dr-lstė pertai nieko nenukentė (bet bereikalingai žmonės žeidė. Red.). Parodoj dalyvavo apie 2000 ypatų. Parodą vedė P. Povylas Skunksis. Labjusiai atsi-žymėję Lietuvos Tautiškas benas, Š. Kazimiero kareiviai ir Lietuvių Jaunikaičių Gvardiją. Pribuvus i Acne svetainę, p. Brazaitis pasakė įžeginę prakalbą apie šv. Jurgio dr-stės augimą ir išsiplėtojimą i galin-gią draugiją. P. P. Skunksis iš-dėstė trumpai visą draugystės istoriją; pp. J. Vladislavičius ir Jonas Židzianus, pirmi dr-stės organizatoriai, tapo apdovanoti gėlių buketiais. P. J. Rakauskas pagyrė draugystę už jos darbštumą.

Medvilnės trusto prezidentas, kurį suareštavo ir kalli na už padėjimą dinamito laike buvusio Lawrence streiko (skait. ("Iš Darbo Lauko").

ma. Buvo taipgi ir kelios dek-ladai "Mirtos" choras bei so-cialistai dergė draugystes. Taip-riją ir patėmijo, kad kaip Lietu-va nupulė ir ištautėjo, bedrau-gaudama su lenkais, taip ir mes nupulsime doroj, teisybėj ir mei-lėj jeigu susidėsim su paklydė-liais lietuviškais revoliucionie-riais (nejaugi kalbėtojas mano, kad visi revoliucionieriai yra be "doros, tesybės ir meilės"? Taip tvirtinti, rodos, būtų labai klai-dinga. Red.).

Kad dalyvavimas su revoliu-cionieriais yra pavojingų, daro-dė tą faktais, kaip lenkų revoliu-cionieriai, atsisakę nuo lenkų at-stovų, Dumoj balsavo už žydus, kaip musų revoliucionieriai ne-geriau pasielgė, atstovaudami Mariampolės draugiją "Sviesą" (koki revoliucionieriai? Red.); kaip 14 SLA. kuopa nusikrandė musų draugijas Žalgirio mušo apvaikščiojime, atspaudindama ir dalindama 14 kp. ženklelius ir dalindama juos už dyką ypatoms, nepriklausančioms prie 14 kuopos, kad jos galėtų svetainėn už dyką įeiti (ar tai ir 14 kuopa už tai jau "revoliucionierių" vardą pelnijo? Red.). Papeikė taipgi Gritės, Zubino ir jų kom-paniją už tai, kad jie stengėsi atimti suaukotus katalikiškų draugijų lietuviškai mokslinai-pingus. Ant galo atkreipė aty-dą visuomenės i melagystę be-dieviškų korespondentų. Papeikė ypatingai "Lietuvą" už talpinimą No. 32 melagingo raštelio (visai nereikalingai, nes kalbėtojas tu-rėjo žinoti, kad joks laikraštis neima atsakymo už savo "ko-respondentų" raštelius, o talpina juos, pasitiekdamas jų sąžinisku-mu, ant jų atsakymo,—taip pat, kaip ir šitą raštelį. Red.). Kvie-tė rašytoja ant pagrindų, kad da-rodyt, bet tas neatsiliepė. "Ke-leivis", "Kovą" etc. tiktai paminė-tos, kaip stovincius žemiaus kri-tikos.

Laikė prakalbų užtėmyta ge-rijoj vyra, bėsilakbantį su mo-terim ir ką tai užrasinėjanti. Tvarkos vedėjai patėmyjo jam, kad neišnekučiuotų, o kada pa-klausyt nenorėjo, tai tapo išpra-šytas už durų. Tėmytojas.

VARDAN TEISYBES.

"Lietuvos" num. 35-me kores-pondencijoj iš Cleveland, O., tu-las p. Draugystės Narys, primes-damas Lietuvuko pirmesnei ko-respondencijai neteisybę, ir pats su ja apsilenkia. Jis nurodo, kad "Mirtos" choras yra 3-os socia-listų kp. choras. Tai yra vieša ir sauziniai pasakyta neteisybė, nes nei "Mirta" su socialistais, nei socialistai su "Mirta" neturi nieko bendro. Taigi ir vertėtų to-kiems ponams rašėjams pirm su-žinoti tikrąjį dalykų stovį, o tik tada rašinėti laikraščiuose. To-lias tas pats rašėjas tvirtina, kad "Mirtos" choro priguli visi 3-čios kuopos socialistai, kurie nepraleidžia progos, neišdergus bažnyčios ir bažnytinį draugys-čių. Čia prašytum rašėjo, kad

jis parentų darodymais, kur ir liamacijos. Kun. J. Halaburda papasakojo trumpą Lietuvos isto-riją ir patėmijo, kad kaip Lietu-va nupulė ir ištautėjo, bedrau-gaudama su lenkais, taip ir mes nupulsime doroj, teisybėj ir mei-lėj jeigu susidėsim su paklydė-liais lietuviškais revoliucionie-riais (nejaugi kalbėtojas mano, kad visi revoliucionieriai yra be "doros, tesybės ir meilės"? Taip tvirtinti, rodos, būtų labai klai-dinga. Red.).

Kad dalyvavimas su revoliu-cionieriais yra pavojingų, daro-dė tą faktais, kaip lenkų revoliu-cionieriai, atsisakę nuo lenkų at-stovų, Dumoj balsavo už žydus, kaip musų revoliucionieriai ne-geriau pasielgė, atstovaudami Mariampolės draugiją "Sviesą" (koki revoliucionieriai? Red.); kaip 14 SLA. kuopa nusikrandė musų draugijas Žalgirio mušo apvaikščiojime, atspaudindama ir dalindama 14 kp. ženklelius ir dalindama juos už dyką ypatoms, nepriklausančioms prie 14 kuopos, kad jos galėtų svetainėn už dyką įeiti (ar tai ir 14 kuopa už tai jau "revoliucionierių" vardą pelnijo? Red.). Papeikė taipgi Gritės, Zubino ir jų kom-paniją už tai, kad jie stengėsi atimti suaukotus katalikiškų draugijų lietuviškai mokslinai-pingus. Ant galo atkreipė aty-dą visuomenės i melagystę be-dieviškų korespondentų. Papeikė ypatingai "Lietuvą" už talpinimą No. 32 melagingo raštelio (visai nereikalingai, nes kalbėtojas tu-rėjo žinoti, kad joks laikraštis neima atsakymo už savo "ko-respondentų" raštelius, o talpina juos, pasitiekdamas jų sąžinisku-mu, ant jų atsakymo,—taip pat, kaip ir šitą raštelį. Red.). Kvie-tė rašytoja ant pagrindų, kad da-rodyt, bet tas neatsiliepė. "Ke-leivis", "Kovą" etc. tiktai paminė-tos, kaip stovincius žemiaus kri-tikos.

Laikė prakalbų užtėmyta ge-rijoj vyra, bėsilakbantį su mo-terim ir ką tai užrasinėjanti. Tvarkos vedėjai patėmyjo jam, kad neišnekučiuotų, o kada pa-klausyt nenorėjo, tai tapo išpra-šytas už durų. Tėmytojas.

VARDAN TEISYBES.

"Lietuvos" num. 35-me kores-pondencijoj iš Cleveland, O., tu-las p. Draugystės Narys, primes-damas Lietuvuko pirmesnei ko-respondencijai neteisybę, ir pats su ja apsilenkia. Jis nurodo, kad "Mirtos" choras yra 3-os socia-listų kp. choras. Tai yra vieša ir sauziniai pasakyta neteisybė, nes nei "Mirta" su socialistais, nei socialistai su "Mirta" neturi nieko bendro. Taigi ir vertėtų to-kiems ponams rašėjams pirm su-žinoti tikrąjį dalykų stovį, o tik tada rašinėti laikraščiuose. To-lias tas pats rašėjas tvirtina, kad "Mirtos" choro priguli visi 3-čios kuopos socialistai, kurie nepraleidžia progos, neišdergus bažnyčios ir bažnytinį draugys-čių. Čia prašytum rašėjo, kad

V. Geibis.

Nuo Redakcijos. Davėmė vie-tos po du sykiu kiekvienai pu-sei. Tolimesni ginčai visuome-nės nepertikrins. Užteks to, kas jau apie tai parašyta ir todėl dau-giaus raštelų apie šitą dalyką ne-spausdinsime.

NUO REDAKCIJOS.

Viel laikraščiai stundami rankraščiai kurti but pavyzdėti autorius parašu ir adresu. Pasirašantys prideda, kokią turį parduoti, redakcijos žiniui, ir savo tikrąjį vardą. Redakcija pasilekia sau teisę atsisakyti visų rankraščių trumpai ir talsti. Netinkamus rankraščius rankraščius redakcija pareikalauja, grąžina autorius atgal jo išdoma. Reikia visada rašyti tik ant vienos popierio pusės, paliekant plačius tarpus tarp eilučių.

Apžvalga.

Priešrinkiminė agitacija Lietuvos. Šį rudinį bus rinkimai naujų atstovų Rusijos dūmone sekantiems penkiems metams, todėl, kaip visur, taip ir Lietuvoj pasklydo plati priešrinkiminė agitacija. Nuo Suvalkų gub. buvo iki šiol atstovu Andrius Bulota, — gabus ir iškaltas vyras. Tačiau jis labai, matyt, nepatinka kai kuriems Lietuvos laikraščiams, ypač „Sąjūdiui“ ir „Vilniai“. Šiandien laikraščiu jau nuo senai pradėjo varyt smarkiai prieš jį agitaciją, kad žmonės daugiau nerinkytų jo atstovu. Bulota pagalios buvo priverstas atspausdinti ir išplatinti po Lietuvą savo atsakymą ant „Sąjūdiui“ užmetimų ir parodyti žmonėms, kad ant jo neteisėgai užsiūpolama. „Sąjūdis“ iš dalies ir „Vilniai“ stengėsi vis numazinti Bulotos nuopelnus ir įkalbėti žmonėms, kad jis visai nesirūpinęs Lietuvos reikalais. Bulota savo „atsakyme“ priveda visą eilę daromų, kad „Sąjūdis“ neteisėgai jį įtaria, kad jis tyčia užtylėdavo savo laikraščiu apie Bulotos kalbas, paliečiančias Lietuvos reikalus ir t. t.

Kaip ten bebūtų, reik manyti, kad Suvalkų gubernija vargiai šiuom laiku turi atsakantę už Bulotą vyrą, kuris, part savo įgimtą gabumų, turi jau gėrą parlamentariską pritarimą. Jeigu rusų dūmų laikas nuo laiko praskambėjo Lietuvos vardas, jeigu dūmos atstovai kartais atkreipė dėmesį domą į jos vietinius reikalus, tai nėra nei mažiausias abejonės, kad tas atsitiko tik ačiū Bulotai, nes iš visų buvusių ir dabartinių Lietuvos atstovų jis yra vienintelis vyras, kuris gali atkreipti dūmos atidumą. Teisybė, daugumas dešiniųjų atstovų jo labai neužtikina, ir daro jam įvairius skandalus, bet Lietuva nereikalauja patikėti dešiniams. Už tai Bulota yra gana geruose santykiuose su visomis kiltomis dūmos frakcijomis ir lyderiu „darbo žmonių kuopos“. Todėl reik abejoti, ar Bulotas priešams pasiseks ju įplauti. Greičiausiai Bulota bus vėl išrinktas atstovu. Jis to užsitarnavo.

Prūsų Lietuvos susivaižavimas. Pereitame numeryje padavėm platesnes žinias apie atsibuvusį pirmąjį Prūsų lietuvių susivaižavimą.

Tikimasi, kad šis susivaižavimas, kuriam pasisekė užmegsti Prūsų lietuvių susivienijimą, nepasileiks tuščiu žiedu Prūsų lietuvių tautiškojo atbūdimo ir greitai laiku galima bus nuo jo laukti didelio vaisiaus. Šitą susivaižavimą galima iš visų pusių skaityti plniai nusisėkusi. Penkiolika draugijų susijungė į vieną „santara“, kurios tikslu bus atgaivinti lietuviškai užmigus Prūsų kraštą. Tai yra graži pradžia, — pradžia, kokios neturėjo anuo laiku amerikiečiai-lietuviai, tverdami savo Susivienijimą. Naujai užsimezgusi „santara“ neturės jokios politinės spalvos, politiškos draugijos nei negalės pastoti jos nariams. Tuomi Prūsų lietuviai nori išvengti nesmagumų ir varžymų iš vokiečių valdžios pusės, o ramiai atsiduoti savo tautos kultūriniam darbui. Amerikiečiai-lietuviai, vardu savo didžiausios organizacijos, laikraščių ir šiaip draugijų, karstai juos sveikino ir kvietė darban. Įdomu bus čia pamatyti, kad Didžioji Lietuva, budama ten pat „po šonu“, visai šaltai praleido šį istorišką atsitikimą. Matomai ten dar ir dabar dar prisilaikoma tos nuomonės, kad „ar šiaip, ar taip paimsi“ — Prūsų Lietuva yra jau žuvusi“ ir todėl neapsimoka ant jos atkreipti dėmesio atydos.

Laikas parodyti, ar tokia nuomonė yra teisinga. Paskutinių laikų judėjimas parodo, kad Prūsų Lietuvos anaipol negalima atskirti žlugusia.

Prūsų Lietuva anais laikais buvo lopi, kuriame išaugo tau-

tinis lietuvių susipratimas. Šių laikų atsitikimai parodo, kad ji ir ateityje galės sulaukti svarbią rolę lietuvių tautos judėjime.

Vėl kalba apie įsteigimą Vilnių universiteto. Lietuvos laikraščiai praneša, kad Vilniaus valdyba vėl atnaujino klausimą įsteigimo Vilnių universiteto. Miestas skiriasi tam reikalui pinigų ir viena milijoną rublių pinigais. Šiomis dienomis žada būti miesto valdybos posėdis, kuris sukvies Vilniū Lietuvos ir Baltgudijos visuomenės ir kultūros įstaigų atstovus, kad geriau šį reikalą aptarus. Kauno miestas, kaip praneša rusų laikraštis „Siev. Zap. Telegr“, siunčia Vilniaus miesto dūmos posėdin tam tikrą deputaciją. Matyt, ir Kaunas pritaria dabar Vilniaus universiteto steigimui.

Jeigu šis sumanymas įvyktų, būtų tai labai pagėdijama ir Lietuvai naudinga.

Lietuvių dainos ukrainiečių kalboj. Lvovo ukrainiečių laikraštis „Dilo“, savo literatūros priede „Nedilia“ išleido rinkinį lietuvių dainų, verstų ukrainiečių kalbon. Rinkinyje užvardintas vardu „Litovskich dain“, ir kiekvienos dainos pradžioj pirmas posmelis pildytas lietuviškai. Dainos verstos iš Schleicherio. Vertė Vasilis Simovičius. Vertimas, sako „Viltis“, dailus ir gerai perduoda mūsų dainų dvasią. Juo toliau, juo labiau svetimtaučiai pradeda lietuviams įdomanti.

Kaip jis tapo suvaidzotas. Paskutiniame „Tėvynės“ numeryje randame labai žingeidų p. S. E. Vitaicio (iš Shenandoah, Pa.), straipsnį vardu „Neteisingumo smėkla“. Jį galima būtų pavadinoti „Mano išpažintis“, nes rašėjas gana smulkiai ir vaizdingai aprašo diktoką savo gyvenimo dalį, — tą dalį, kuri rišasi su viešuoju lietuvių gyvenimu.

P. Vitaiciui yra jaunas ir energiškas vyrukas. Jo patyrimai, jo tautinis atbūdimas, jo nuomonių išangimas ir persimainymas nėra įšėmimas: ačiū susibėgusioms šiais laikais aplinkybėms, šimtai, jeigu ne tukstantai, jau naujai žengia tais pačiais žingsniais, kaip jis žengė. Skirtumas tik tame, kad šis įšėjo teisybės ir, ja suradęs, pagirti- niai drąsiai prisipažino, kad tapo suvilotas ir suklaidintas, tuom tarpu daugybė kitų visai nesirūpina tos teisybės pažinti, o jeigu ir persitiktina, tai visgi sarmatijasi, ar nenori prie to prisipažinti, manydami, kad tuomi save nužemintų.

Mes galime, kad negalime delei stokos vietos išstai to raštelio atspaudinti ir turime pasigandinti tik trumpesne jo peržvalga.

Rašėjas atsimena, kaip pirmu sykiu jame kilo susipratimo dvasia; kaip, jaunikačių budamas, jis, išgirdęs apie didelę tautišką lietuvių organizaciją (Sus. Liet. Am.), visu jaunikačių karščiū užsidėgė organizuoti ir vienyti visus lietuvius bendram naudingam darbui: kaip jis, surinkęs 37 savų pritarėjų, buvo manęs sutverti S.L.A. kuopa ir kaip tuom laiku pas jį atsilankęs lietuviškų knygų „pedliorių“ pirmu syk užnuodino jauną protą neapykantos nuodais. Jis taip aprašo to pedlioriaus atsilankymą:

Parėjęs iš darbo tyčiai ankščiau, kad išsiųsti tuos pinigų (kuopos narių mokesčius), atradau sveiką — knygų pardavinėtoją, kuriam ir pasakyčiau apie tą mūsų sumanymą, tikėdamasis išgirsti pagyrą.... Bet mano sveikas suraukė kaktą ir, papurtęs galvą, pradėjo pasakoti apie S.L.A. nebuvus daktus! Pirmiausiai išpasakojo, kaip pavojinga daktu darbininkui yra tautystė. O S.L.A. kaip tik tokia tautystė ir yra. Jo viršininkai — skriaudėjai, vargšai ir pirmos rūšies šluiteriai. Negana, sako, kad mus skriaudžia kapitalistai, tai kam da duotis išnaudoti tautiečiams? Juk tai būtų didžiausia kvailystė....

„To man užteko“ — sako toliaus rašėjas.

Jis sugrąžino visus pinigus, blankas ir popieras sudraskė ir sudegino, sutikęs savo draugas, papasakojo apie tai, ką jis girdėjęs apie S.L.A. nuo ano pedlioriaus, ir įvarė jiems tokį baime, kad turbūt anie žmonės dar ir dabar bijoti apie S.L.A. ir pamišlyt. Žinoma, jis užsirašė paaną pedliorių „darbininkiskus“

laikraščius ir nuo to laiko bjaurėjosi ir pažvelgti į tautiškus laikraščius. Jo draugas gaudavęs „Vien. Liet.“ ir „Lietuvą“. Tuos laikraščius jis skaitydavo su didesniu pamėgimu, negu anuos „darbininkiskus“, bet kada vienam iš šių neva „darbininkiskų“ laikraščių išskaitė, kad „V. L.“ ir „Lietuva“ yra tautiečių laikraščiai, tai daugias nėmė jų rankosna net iki 1910 metų, t. y. iki 25-m S.L.A. Seimui, kuriame jam teko but pirmu kartu delegatu ir kur jis tikėjo, si netik daug užgirsti apie tuos baises tautiečius, bet rugsėi ir pats jiems seime kailį gerai iškarsti už tai, kad tie „buržuai“ skriaudžia darbininkų klesą, vogdami iš S.L.A. jų pinigų.

25-as seimas jam truputį praverė akis. Jis pamatė, kad nors daugumas jo draugų-socialistų sukavo: „Buržuai, Despotai, Kontrabandininkai“ ir t. t., bet tautiečiai neatreikdavo ant jų šukavimų atydos ir rimtai svarstydamo savo organizacijos reikalus. Tas labai nustebino jauną delegatą ir jis pirmu sykiu pradėjo abejoti apie tai, ar teisybė tie „darbininkiskai“ laikraščiai apie anuos tautiečių kalbą. Vienok jis visgi negalėjo galutinai atsisakatyti nuo tos smėklos ir manė sau, kad tie tautiečiai yra „šluiteriai“, bet gudrus, — taip gudrus, kad visados moka apsisaugoti nuo nužuvimo. Todėl jaunias delegatas užsispyrė dasigriebti prie pačios S.L.A. širdies, prie pat tautiečių širdies, jis užsėdė dasigauti prie pat S.L.A. centro, ten pažinti visas rasyptes, visas tautiečių „šluiterystes ir vagystes“ ir paskui visai tai apskelbti viešai visuomenei.

Proga greit pasitaikė. Tuojais kitais metais jį pakvietė prie S.L.A. raštines buti centralinio sekretoriaus pagalbininku. Užėmęs vietą, jis pradėjo sekti kiekvieną S. L. A. sekretoriaus žingsnį. Per kiekias dienas, vakarus ir tankiai iki vėlyvai nakties jis vartydamo S.L.A. knygas, atskaitas, kvitas, „šnipinėdamas“ ir vis įsiekodamas tur „šluiterystę, vagystę“, bet.... nerado.

Nu, Loks, čia palbėlia! — mįliu vienas sau — rašo toliaus p. Vitaicius. Juk negalėjo be faktų taip žmonės žinoti, čia turėtų but kur nors keli tukstantai ar net milijonai. Vienok jokio vagystės pėsakos surasti negalima ir gana, nors šis taip atidžiai ir atropiai šnipinėjo.

Taigi vieną kartą, įsidrąsinęs, jis atčiai užklauso apie tai centror sekretoriaus, kuris išaiškino jam, kaip kontroliuojami S.L.A. pinigai. Dabar jis ir pamatė, kad S.L.A. užvesta tokia sistema, kad kiekvienas centras yra pridabojamas kelių ypātų; kad atskaitos, kvitai ir orderiai parodo kiekvieną centą, iš kur jis ateina ir kur eina; kad mažiausias neformalkumas tampa praneštas seimui ir kad tokiu būdu negalimas dalykas ir gudriaušiam vagiui prapuoti nors centą, taip kad to kiti tuojais nesusektų.

Tas galutinai atvertė rašėjo nuomonę. Jis pamatė ir persitiktino, kad leidžiami nedorų žmonių ir laikraščių paskalai apie S. L. A. buvo ir yra neteisingi, kad Susiv. Lietuvių Amerikoje buvusieji ir dabartiniai viršininkai ir vadovai buvo ir yra neteisėgai žemesniams ir niekinami. Jis pasijuto sugėdintu, kad taip ilgą laiką tikėjo tiems pasakalams. Dabar, patis viską pamatęs ir loconomis akimis persitiktinęs jis šaukia savo brolius stoli S.L.A. eilems ir melėję ir vienybę darbuotis abelnai lietuvių gerovei.

Tokia yra p. Vitaicio „išpažintis“ ir toks yra jo „atsivertimas“. Tas tik dar syki patvirtina, kad teisybė galų-galė tur išplaukti viršun ir paskandytį neteisybe. S.L.A. susilaukė didelio smugio nuo anų neva „darbininkiskų“ laikraščių ir įvairios „pedliorių“, kurie dar ir iki šiam laikui nesilpanja ardyti ir šmežti mūsų didžiausią ir naudingiausią lietuvišką organizaciją, prisidengdami darbininkų gerovei skraiste. Jie tyčiai sėja tarp žmonių neapykantos sėklą prieš apšviestus lietuvius, prieš inteligentiją, prieš seniausius lietuvių laikraščius, kurie nuo divi- dešimts vis viršum metų darbuojasi lietuvių pakėlimui. Ne viena tokia neapykantos sėkla įpuolė jaunuon širdin, kaip matome ir iš ko pastangas, o dar kiti netil skeptiškai atsisėda, bet bando surasti kad ir geriausiuose „darbininkiskiu“ laikraščiams, ačiū

įvairiems „išpažiniškiams“ „pedlioriams“, spjauo ant savo tautos, niekija jos geriausios organizacijos, draudžia nuo skaitymo kitų laikraščių ir daro viską, kad užkurtų lietuvių tautiniam ir kultūriniam darbui.

Ar ilgai taip bus? Ar ilgai dar tokiu būdu demoralizuosis mūsų jaunomėnė? Mes manome, kad neilgai. Jau šiandien išmintingiesi ir dorėsi vyrai iš tų pačių mūsų „Keleivinių“ ir „Kovinių“ neva socialistų pradeda bjaurėtis nesvariomis intrigomis ir nesvariais šmežimais anų neva „darbininkiskų“ laikraščių ir agitatorių. Ateis laikas, kada mūsų jaunomėnė ir visuomenė prarims sau akis ir pamatys tikrąjį šviesoj visus anų agitatorių darbelius ir persitiktins, kad tai buvo ir yra netikri darbininkų draugai, bet tik prisidengę darbininkų skraistėmis suvaidziotai.

Tas laikas netoli.

Svetimus myli, savų neapkenčia. Pietinėj Amerikoje išėjo aikštėn žiaurus indijoj kankinimai kaukuko plantacijose. „Laisvė“ tuom teisingai pasipiktino. Japonai užėmė Korėją—didelę šalį, kuri jokiū būdu patį negalėjo savo naminių reikalų susitvarkyti ir atkakliai priešinosi įvedimui į savo kraštą civilizacijos. „Laisvė“ ir už juos užstojo ir dar labai pabarė „Lietuvą“, kuri pagyrė mirusį Japonijos mikado už jo gerus savo šaliai darbus (ne už Korėjos užėmimą). Lietuvoj lenkai lietuviškose bažnyčiose muša, drasko ir net iki kraujo praliejimo daina, skriaudami lietuvius, vartydami lauk jų kalbą ir norėdami lietuvius loconame jų krašte išnaikinti. „Laisvė“ gera širdis savims neturi užuojautos. Girdi, lietuviškas davatkas ir davatkinus musa.... Jūs draugė, „Kova“, nuo savės dar rusčiai pridėda: Lai prasmenga toks patrijotizmas!...

Pasirodo, kad jie moka galėitis tolimų svetimų, bet pas juos nerasi nei krislo užuojautos saiviesiems. Tokia jų užuojauta ir svetimiešiams: tušti žodžiai, krodilių asaros ir tiek!... Kas nemoka mylet savo matušės ir savo ločnų brlių, tas juo labiau nemoka ir negali galėitis svetimų ir tolimų žmonių. Tai jau toks gamtos įstatymas. „Draugas“, apie tai mūnėdamas, gal ir teisingai tokius vyrus pavadina išgamomis.

Literatiškos naujienos. „Žvaigždė“ pradėjo citi plati Prano Vaicaicio biogografija (gyvenimo aprašymas), sutaisyta jo jaunesnio brolio, kun. J. Vaicaicio.

Aeroplanų lenktynės. Pereitą panedėlį vakarinęj Chicago miesto dalį, ant „Cicero Field“, atsibuvo tarptautiškos lakunų lenktynės. Dovaną išlošė francuzas Vedrinis, kuris perleikė virusum dyviką mylių į 6 min. 56 sekundas, darydamas tokiu būdu 107 mylias į valandą.

Paukščiai gali sprogt iš pavydumo, pamatę tokį neišpasakytą greitumą.

Ateiviai. Pereitą liepos mėnesį atvyko Amerikon 2109 lietuviai. Tuom pačiu laiku išvažiavo iš Amerikos 308 lietuviai.

Užmirštas bet svarbus klausimas.

27 metai tam atgal Susivienijimo Lietuvių Amerikoje įsteigėjai, tiesdami pamatus šitai organizacijai, vadovavosi labai prikilniomis mintimis, kurių dalis ilgaiui, turėjo žlugti, nesusi- laukius praskitimo. Ir paskui iš- kildavo gienas-kitas prakilus su- manymas, bet, praskambėjęs ai- du, turėdavo dingti, tai paramos nesulaugęs, tai pačių sumanyto- jų energiją išsekus. Rods jau pripratoje prie to, kad mūsų nors ir gražiausie sumanymai nie- kados nepasiekia galutinio tiks- lo, jai patį sumanytojai nesi- darbuoja išsiuose iki pat galui.

Šiaip daugelis pritaria ir pa- girdėms su viršum metų darbu- jasi lietuvių pakėlimui. Ne viena tokia neapykantos sėkla įpuolė jaunuon širdin, kaip matome ir iš ko pastangas, o dar kiti netil skeptiškai atsisėda, bet bando surasti kad ir geriausiuose „dar- bininkiskiu“ laikraščiams, ačiū

nas puses, stengiasi išvirkščiai aiškinti ir neva kritikuoti, patis peikiamojai ir kritikuojamojai daly- kų vieton nieko geresnio ne- paduodami.

Tai mus kasdieninės silpnų- bės ir ydos. Kadangi jos nėra apžinos, tad reikia tikties jas ilgaiui išnyksiant iš mūsų tar- po. Tokių užmestų sumanymų ir darbų eilėje pirmučiausioje vie- toje turiu pastatyti du. 1. — Taip vadinamąją S.L.A. Darbinin- kų Biržą, kurią są vadinsiu Dar- lo Biuru, ir 2. — S.L.A. Prie- glausdos namus su Kolonija. Apie antrąją, t. y. apie Prieg. Na- mą, čion nekalbėsiu, nes tas klausimas nėra dar užmestas; jis, taip sakant, guli ant stalo, lank- damas geresnių laikų. To Namo Fondas yra nesnaudotas ir au- ga iki virs geresni organizacijai laikai ir sumanymas bus pilnai įkūnytinas. Antra puse vertus, mažum Prieg. Namo klausimas nėra dar pas mus taip pribren- dęs, jai juo nedaug tejdoma- jama.

Užtat pirmasis sumanymas rei- kaliauja platesnio apkalbėjimo. S.L.A. steigėjai, įkurdami Susi- vienijimą, sumanė įsteigti prie jo darbininkų biržą, kurioje lietu- viai bedarbiai ir tik-ka atkelivę galėtų gauti tinkamą pagalbą ir informacijas. Jie net 15% visų S.L.A. gautų įplaukų skyrė tos biržos įsteigimui ir palaikymui.... Tokiu būdu jie šį klausimą dūjo pamatant to budinko, kurį lie- tuviai, jų nuomone, turėjo sau pasistatyti išsivystę.

Mūsų ateivystė Amerikon iki šiol taip buvo užleista, kad vos po 40 metų nuo pradžios imnig- racijos šion šalin tesuskatome steigti imigrantų šėlpmo drau- gijas, kurios ir šiandien vos te- pastovai ant savo kojų. Apie kiek ateivių rėmimo ir globėji- mo budus mes beveik visiskai negalvojame, o jai kiek ir galvo- jame, tai dar nieko neesame pa- dare.

Kitos tautos toli mus pralen- kė. Gražiai galėtume pasimokinti iš amžinai persekiojamios žydų tautos. Jie taip stropiai darbuojasi savo ateivių šėlpmui, kad visoj Amerikoje yra jų auko- mis užlaikomi informacijų biu- rai. Tų biurų centrai randasi uostų miestuose. Į centrus iš biurų perijodiskai siunčiamas vi- sos reikalingos informacijos apie darbus, t. y. kur kokie darbai yra, ar ir kokio amato darbi- ninkai gali gauti darbą, kokie uždarbiai ir t. t., ir t. t. Centrai, priimdami savo globon ateivius, suteikia jiems pilnutes infor- macijas ir išsiuncia (norincius keltauti) ten, kur jie, sulig savo amato, gali gauti užsiėmimą. Gan tankiai bledinėję ateiviai tokiuose biuruose gauna sau lai- kinę prieglaudą, t. y. valgi ir pastogę, o kaip kartais ir pi- nigus kelionei.

Mes, gal buti, negalėtume iš- pradžių taip sutvarkyti šitą klau- simą, kaip žydai. Mums stinga vienybės, pagalios stinga ir bro- liškumo, kurio mūnyse tiekios metų politikiskai persekiojimas vis dar neišdirbo. Tačiau dir- bant, galima ilgaiui ir prie tobulumo prieti. Tiktai reikia im- ties darbo su gerais norais. Dar- bas be gerų norų nebus vaisin- gas, o vieni tik geri norai nieko nereiškia; sakoma, net kai ge- rais norais ir pragaras išgrįstas.

Iki šiol mes vis dar pasitenki- name viena kita korespondenci- ja laikraščiams, bet tvarkaus ir bent kiek sistematisko rankioji- mo žinių apie darbus ir abelnai apie mūsų žmonių gyvenimą — visiskai nesimato. O juk laikas būtų pradėti.

Tokio darbo biuro, apie kokį čia kalbu, negalima pavadinti ne- reikalingu ir nenaudingu. Pa- tįs jo sumanytojai matė jo nau- dą; tik to sumanyto įkūnijimas, prigulėjo taip-gi ir nuo aplinky- bių. Tuokart, kada tiesta Su- sivienijimo pamatai, Amerikoje neadaug lietuvių tebuvo. Tada tokiame New Yorke su apielin- kėmis tebuvo 4 draugystės, o dabar čia jų priskaitoma apie 60! Aišku tatau, kad toks biuras tuo- kart nebuvo dar pribrendusio klausimu; užtat šiandien — kas kita.

Iš tokio biuro būtų nauda vi- siems. Vispuriu naudą turėtų visuomenė, nes rinkytis lietuvių gyvenimo statistiką, parodanti mūsų ekonominį padėjimą, o iš ko pastangas, o dar kiti netil skeptiškai atsisėda, bet bando surasti kad ir geriausiuose „dar- bininkiskiu“ laikraščiams, ačiū

Lietuvos. Jie lengvai galėtų su- gauti darbas žmogui, nemokan-

žinoti biure, kur kokį yra dar- bai, kur lengviaus darbas gauti, ir t. t.; pagaliau jie galėtų gauti adresus nežinomų sau vietų lie- tuvių, pas kuriuos galėtų nuva- žinoti ir kurių būtų širdingai ir draugiškai priimti. Taip pat apie darbus gauti teisingas (kiek tai but galima) informacijas ir ilgėliau gyvenantie lietuviai be- darbiai. O organizacija, kuri tuo darbu užsiimtų, įgytų plačio- je liaudyje užuojautą, kas irgi būtų didelis plusas silplokame mūsų organizacijų gyvenime.

Abelnai imant, man rodosi, kad toksai darbo biuras Ameri- kos lietuviams labai ir senai jau yra reikalingas.

Kija klausimas, kur ir kaip toks biuras įsteigti? Sulig klau- simo — kur, — lengva atsakyti: S.L.A. dalyką sumanė, tai orga- nizacijai prideri savo sumany- mą įkūnyti. Je to S.L.A. turi arti 250 kuopų, kurios iš įvairių miestų ir miestelių gali suteik- ti biurui reikalingas informacijas. Kuopų pirmsėdžiai butų Biuro bendradarbiai, siuntinėtų kas mėnuo žinias, pagelbėtų atei- viams surasti darbą ir t. t. Tad Darbo Biurui tinkamiausi vieta — S.L.A., kaip pastovi, didelė, labdaringa ir plačiai žinoma or- ganizacija.

Įkūnijimas tokio sumany- mo būtų sunkokas, bet dirbant vi- skas galima atsieti, o ypač jai visuomenė pagelbės dirbti.

Šito sumanyto įkūnijimui as paduociau šioj planą. Šiuo tar- pu, išpradžių, Darbo Biuro su- organizavimą turėtų paimti į sa- vo rankas vienas žmogus. Į keletą mėnesių, ar į metus laiko jam pasisektų pradžia padaryti ir darbą prie šio-ko-tokio vie- nodumo privesti. Paskui atei- nantis 28-as seimas pradėtąjį dar- bą peržiūrėtų ir planą užvir- tintų; seimas turėtų išrinkti darbsėdį ir iš inteligentiškų žmo- nių susidedančią komisiją, kuri turėtų dirbti, rankų nenulei- džiant, idant pradėtasai darbas eity pirmyn ir tobulyn.

Jai visuomenė pripažins tokio biuro reikalingumą ir naudingumą, tai pradžinį organizavimą ap- siima vesti šių žodžių autorius, pasitiekdamas susilaukti visuo- menėje parėmimo ir pagalbos darbe.

Sekas iš eilės klausimas — tai lėšos. Pats darbas būtų idejos turime priderančiai už jį atlygin- ti visiems, kas prie jo rankas pridėtų. Dirbant, reikėtų atsi- žvelgti į tai, kad mūsų išieviai reikalauja pagalbos ir kad mūsų pareiga yra visur ir visada iš- tiesti jiems brolišką ranką. Bet lėšos vis gi bus: spaudos darbai, susirašinėjimai ir t. p. Rods, pradžioje nebus to viso perdaug. Ateityje — gi tuos ekspensus apdengs aukos, kuriomis parems šį darbą visuomenė ir mūsų drau- gijos; pagelbės taip-gi ir tam tikra (minimališka) mokesčiai, imama nuo tų, kurie informacijų reikalaujami kreipsis į biurą. Leiskime, kad bus imama roc, nuo reikalaujančio žinių iš bio- ro; tatau nebus perdaug, o prie to mūsų žmonės neturėtų pra- tinties prie visiskai neatlygina- mo patarnavimo. Tatau šis klau- simas neatrodo visiskai nepri- einamas.

Toliaus reikia paminėti ir bu- dus veikimo. Mano nuomonė yra šitokia: 1. — kiekvienas bio- ro bendradarbis, t. y. S.L.A. kuopos pirmsėdis, kas mėnuo turi prisiųsti ant tam tikrų la- pelių Biurui reikalingas žinias apie darbų stovį jo gyvenamoje vietoje; 2. — Biure būtų vedami tam tikri rekordai, iš kurių vi- sada būtų galima žinoti visa tai, kas su šiuo klausimu rišasi. 3. — Reikalaujantiems informacijų būtų atsakinėjama irgi ant tam tikslui parupintų lapelių. 4. — Sutraukos suplanckiančių į Bio- ro informacijų būtų garsinamos laikraščiuose kas mėnuo, bent šeivačia po tam, kaip duotoji mėnesio informacijos bus susi- jotos į Biurą. 5. — Atskaitos iš Biuro veikimo yra po kontrole S.L.A. Centro ir garsinamos laik- raščiuose.

Svarbiausie klausimai, kurie turėtų tilpti informacijiniuose lapeliuose, turėtų būti šitokie: 1. — Kiek mieste gyventojų? 2. — Kokių tautų daugiausia? 3. — Kiek maž-daug lietuvių, seimynų, pavienių? 4. — Kokių darbų daugiausia? 5. — Kokių amatų darbininkai gali lengviau- gauti darbus? 6. — Ar sunku gauti darbas žmogui, nemokan-

čiam jokio amato? 7. — Kiek vidutiniškai uždirbama? 8. — Kiek, vidutiniškai imant, lėšojama pragyvenimui? 9. — Ar nestrei- kuojama dabar? Jai streikuojama, tai kokiose išdirbėties są- kose? kokios streiko priežastis? ar lietuviai streike dalyvauja? ar tarpe skėbų lietuvių nėra? 10. — Ar yra apeliinkėse farme- rių? lietuvių, turinčių farmas? 11. — Ar lietuviai cina parsi- samdyti pas fermerius? kiek vi- dutiniškai mokama? 12. — Ar yra kokios prieinamos lietuviams kalbos ar amatų mokyklos ir ar lietuviai lankos? kiek lietuvių lanko? 13. — Ar yra lietuvių bažnyčia? 14. — Ar yra lietuviš- kos draugystės? kiek jų? ar daug jos turi narių? 15. — Ar yra lie- tuvių vertelę, kokius jie „biz- nius“ turi?

Tai tokie, mano nuomone, tu- rėtų buti svarbesnieji klausimai. Dalis jų būtų kartojama tikrai kas metai, kaip pvz. 1, 2, 3, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15; kiti gi kas mėnuo. Žinoma, gal atsirai- ti dar keletas antracinės svar- bos klausimų, kurie gali but ir a- kyti į informacijų lapelius.

Neabejoju, kad šiuo klausimu dar ne sykį reiks užimti laikraš- čiuose vietą, kol pasiseks jis gy- veniman įvesti, tad šiuo žygiu, baigdamas, pastebiu, kad jai kas turėtų kokių patėmėjimus, ku- rių nenorėtų talpinti laikraščiuose, tesučičia juos man „Tėvy- nės“ adresu; tai bus medžiaga darbai ir pasimokinimui.

V. K. Račkauskas.

SUSIVAIŽAVIMAS AMERI- KOS LIETUVIŲ MOKSLEI- VIŲ CHICAGOJE.

Seniai jau yra kalbama per laikraščius, jog reikalinga lie- tuvių moksleiviams susiristi vie- nan rysin, bet lig šiol tai buvo vien balsas tyruose.

Mes, Chicago ir aplinkinių mokyklų moksleiviai, nutarėme turėti visų Amerikos lietuvių moksleivių susivaižavimą, kuria- me galėsim tvirtai susiorgani- zuoti. Laiką susivaižavimui ski- riame: 27, 28, 29 rugsėjo, 1912 metuose.

Šiūnui kviečiame visus lie- tuvių moksleivius Amerikoje, neatsižvelgiant į pažiūras nei lytį, dalyvauti susivaižavime. Jei ku- rie negalėtų ypatingai atvažiuoti, tai lai išreikia raštu savo nuo- monę kaslik susivienijimo ir ki- tų su juom susijusių reikalų.

Visokių informacijų delei mel- dziam kreiptis šiuo antrašu: Antanas A. Šlakis, 3321 South Auburn ave., Chicago, Ill.

Susivaižavimo vieta bei kitos smulkmenos bus vėliau pagar- sintos. Užkvietimo Komisija:

A. A. Šlakis, Northwestern Univ. Pr. Šivickis, Illinois University. S. Naikelis, Chicago University. P. Sinkus, Valparaiso Univ. K. Gugis, Armour Institute.

PRANEŠIMAS.

Pranešame, kad kongresas L. R. Kat. Pagel. Dr-jų A. atsibus rugsėjo 16—17 d., 1912 m., Sv. Jurgio Dr-jos svėtinėj, pn. 180- -182 New York ave., Newark, N. J. Kongresas prasidės sy Šv. Mišiomis. Mišios atsibus pane- delyj ir utarmine 9 val. ryto.

Taigi meldžiame gerbiamųjų atstovų nepasivėlinoti atvažiuoti ant mišių, nes po mišių prasi- dės tuoj kongresas.

Atstovai, važiuojanti Pennsil- vania geležinkelio, turi išlipti prie Market st. dypo Newark, N. Y. Nuo Market st. reikia imti Kin- ney karai, einanti į rytus ir va- žiuoti iki Jefferson st.; čia iš- lipti ir eiti viena bloką dešinėn, tai prieisite New York ave., ten surasite Sv. Jurgio dr-jos sve- tainę, kurioje atsibus kongresas. Vaziuojanti Central geležinkelio turi išlipti prie Ferry st. dypo, Newark, N. J., Ferry st. eiti kairėn iki Jefferson st., nuo čia pasukti dešinėn ir prieisite iki New York ave. Palinksminimui svečių bus koncertas ir teatras. Koncertas atsibus nedėlios vaka- re, rugsėjo 15 d. Koncerte daly- vaus vietinis Sv. Cecilijos cho- ras, p. K. Strumskio choras iš S. Brooklyn'o, N. Y. ir p. J. Ste- ponavičiaus choras iš Elizabeth, N. J. Panedėlio vakare, rugsėjo 16 d., bus sulauštas teatras, atlo- ta bus vaizdelis „Zmogždžia“. Viskas atsibus tuo pačioje Sv. Jurgio dr-jos svėtinėj.

Azevas pasiduoda Revoliucionierių Teismui.

Jau trys ir pusė metų praslin-ko nuo to laiko, kaip Burcevas atidengė pasauliui Rusų slaptosios policijos santykius su revoliucionierium Azevu, kuris pasirodė syki revoliucionierių išdaviku, o kita vėl syki po-licijos išdaviku. Nuo to laiko Azevas prapuolė tarytum akmuo į vandenį kristi: nieks nežinojo, kur jis pasidėjo. Buvo pasklydęs gandas, buk jisai tapo revoliucionierių nužudytas, buk pats nusizūdęs, buk jisai tebetarnau- jęs rusų policijai ir tebėras Ru- sijos. Bet nei vienas iš šių pa- skalių nebuvo patvirtintas.

Vieni gysėsi, kad matė jį Ame- rikoje, kiti—Zuvėdijoje, treči—Ru- sijoje, ketvirtį vėl Paryžiu. Žodžių saka: Azevas tapo legendariška ypatu, apie kurią vaikščiojo įvai- rių įvairiausi paskalai.

AZEVAS.

Buvo vienok vienas žmogus — rusų revoliucijos Sherlock Holmes, — kuris pasiryžo su- rast, kad ir po žemės pe- daskas to garsaus revoliucionie- riaus-provokatoriaus. Buvo tai Burcevas. Jis ir jo agentai ne- nustoję įsikišę Azevo pėdsakų, ir štai jo darbas ir kantrumas ne- nuėjo ant niekų: po trijų metų įsikišėjimui jam pasisekė užėti ant to garsaus šnipo pėdsakų ir susekti Azevo buvimo vietą. Jis sužinojo, po kokių vardu jis sle- piąsi ir, patyręs apie visą tai, parašė jam laisną laišką:

„Aš žinau kur ir po kokių var- du jūs slepiatės. Jūsų paslaptis bus neilgam. Aš galiu pranešti apie jus revoliucionierių partiją ir spaudai ir jums bus dar sin- gliu, o rasi, ir suvisu negalėsite ilgiau slapstyti. Bet man rūpi kas kita. Aš jums patariu pasi- matyti su manim, nes yra rei- kalinga apšviesti jūsų bylą, kuri turėtų didelę svarbą politiško atveju. Aš jus užtikrinu, kad tai yra vien mano sumanymas, kaip istoriko ir publicisto, ir aš noriu jus matyti vien dėlto, kad pažinti apie jus visą teisybę. Su- prantama, jog aš nestatau jums jokių slaptų. Aš atvyksiu pasi- matyman, jeigu jūs sutiksite, vie- ni-vienas ir vien dėlto, kad su- jums pasikalbėjus.“

BURCEVAS.

Ant šito laiško tuojau atėjo toks Azevo atsakymas: „Jūsų pasiūlymą priimu. Jis su- tinka su mano paties noru, nes aš jau seniai trokštu mesti spin- dulį šviesos ant savęs. Atvykite pasimatymai į Frankfurtą (Main'o) 15 d. rugpj. Supran- tama, jog aš taip pat nestatau jums jokių slaptų. Kaslink vie- tos pasimatymo, aš jau jums pa- skirsiu laisną, adresuotą poste restante Frankfurte.“

Burcevas, nuvykęs pasikartam laikui į Frankfurtą, pasimatė su Azevu.

Azevas, išpasakojęs Burceviui daug įvairių paslapčių, tvirtino,

*) Vokietijoje.

jog jisai niekad nebuves tikru policijos tarnu ir jeigu jisai tar- navo policijai ir emė nuo jos al- ga (1000 rubl. į mėnesį), tai vien tik dėlto, kad to reikalavo revo- lucionierių reikalai. Azevas sakėsi, jog jisai, pranešdavęs po- licijai vien tik tuos revoliucio- nierių darbus, kuriais ilgiau ae- galima buvo slėpti ir kurie vis- tiek, būtų išję į aikštę. Jisai tvirtino, jog daugybė pasikėsi- nimų ir nužudimai Plevės, did. kunigaikščio Sergijaus, admirolo Dubasovo ir kitų, geriausiai liu- diaja, jog jisai buvo revoliucio- nierių, o ne šnipo. Vienok, idant iškelti viską aikštėn ir nu- plauti neslovę, kurią užtraukė ant savęs ir ant savo vaikų, jisai pa- siduodas revoliucionierių teismui ir apsimas išpildyti jų nuspren- dimą, koks jisai nebuvo. Jeigu revoliucionieriai nuteistų mirtim, jis apsimas pats nusprendimą iš- pildyti.

Apie patį teismą ir jo nuspren- dimą pranešime vėliau.

P. Banys.

DIDELIS LIETUVIŲ KRAU- CIŲ STREIKAS BALTIMORE, MD.

Baltimorėj kilo didelis kraucių streikas vieną iš didžiausių krau- cių dirbtuvių, Hamburger Bros. Co., kur daugiausia lietu- vių kraucių dirba.

Iš viso kompanijos pasielgimo aišku, kaip diena, kad kompa- nija užsimanė sulaužyti kraucių uniiją ir padaryti „open shop“, ir tam tik įsikišę geros progos. Bet nesulaukus jokios progos, pradėjo prie darbininkų kabine- tis įvairiausiais būdais, suvaržė jų liuosybę ir pradėjo iš dirbt- vės daryti tikrą kaicėjimą. Pa- galios darbininkai, išrinkę komi- tetą nuo „Coat“ Departamento, išsiuntė jį rugsėjo 2 d. pas firmą, kad perstatytų jai darbininkų rei- kalavimus. Už tai kompanija ne jokio reikalo žinogų nuo dar- bo atstatė. Pasiklausus, kodėl jis tapo iš darbo pavarytas, kom- panija pradėjo šunvodegiauti: girdi, nėra iki valei darbo, tai ir reikėjo atstatyti.

Krauciai ištyrė, kad tas visai yra neteisingai, nes kada darbai sumažėjo, tai visi „kiešininiai“ dirbo trumpiaus, kad visiems tektų darbo, ir kad nei vienas nebuvo nuo darbo pavarytas, pa- kol darbai vėl nepasigerins.

„Kiešininio“ departamento krau- ciai susaukė susirinkimą ir, ap- kalbėje išvarto darbininko rei- kalų, sutiko, kad visiems būtų sumažintas darbas ant tiek, kad visi galėtų dirbti ir kad visiems užtektų darbo iki laikai nepa- sigerins; pareikalavo, kad tasai prašalintas darbininkas būtų at- noriu jus matyti vien dėlto, kad pažinti apie jus visą teisybę. Su- prantama, jog aš nestatau jums jokių slaptų. Aš atvyksiu pasi- matyman, jeigu jūs sutiksite, vie- ni-vienas ir vien dėlto, kad su- jums pasikalbėjus.“

Tas atsitiko rugpjūčio 3 d., su- batoj. Panedėję, 5 d. rugpjū- čio, vienuolikos kiešinių dir- bėjų kompanija jau visai neįsi- leido į šapą: mat, ji darsizino- jus apie tai, kad „kiešininiai“ dar- bininkai užstojo už savo draugą, užpyko ir sumanė juos už tai mubaut.

Tuom kartu darbininkai tu- rėjo teisybę savo pusėj. Apie šitą atsitikimą tapo raportuota Lietuvių Nepriigulmingai Uni- jai, United Garment Workers of Amerika ir visiems lokalam; visi su didele simpatija pritarė tiems darbininkams. Visi išrei- škė nuomonę, kad reik stot pakol laikas į kovą su kompanija už jos neteisingą pasielgimą ir tuo- mi ginti netik duonos kšnij ir kasdieninį savo buvį, bet ir kovot už visų kraucių darbininkiskias teises.

Tapo suauktas „Coat“ Depar- tamento kraucių susirinkimas. Į šitą departamentą priguli 254 krauciai. Susirinkimas vėl nuta- rė pasiūti firmai reikalavimą, kad pavartyt darbininkai būtų priimti atgal; išrinko komitetą ir nusuntė, pas firmos „bosus“, bet jie komiteto nei neprislėjo ir dar grubijoniškai atsakė, kad, girdi, jeigu jums nepatinka, ka firma daro, tai galit, sako, eit sau namo....

„Coat“ departamentas parodė, kad jis daugias neleis sau at- sprando. Jodyt: visas departa-

mentas išėjo ant streiko.

Prasidėjus streikui, kompanija tuojau išaukė policiją ir de- dektivus, kuriais apstatė visą dirbtuvę, o tuom laiku išsuntė savo agentelius į Philadelphia ir New Yorką streiklaucijų par- galent, kad tuoj pačioj pradžioj streiką sulaužyt. Tie agentai, girdėjome, siūlė Philadelphiaj Italijonams po \$31.00 į savaitę ir kvietė važnuot dirbtį į Balti- more, — neva į naują dirbtuvę. Mat, nori kitų miestų kraucius apgauti.

Kraucių Uniijos, apie tai dagir- de, išsiuntė taigpi savo organi- zatorius, kad jie praneštų, kaip dalykai stovi ir kad kitų miestų krauciams pasikintų apie Bal- timorės streiką, kad žmonės ne- važnuot streiko lauzyt.

Vasgi agenteliai sumedžiojo apie 50 skebų, bet kompanijai iš jų tiek naudos, kiek nuo ožio pieno, nes skebų neyra „joki krauciai, o tik šiaip visoki val- katos, kurie tik „trubelę“ daro. Tie, kurie atvažiuo Baltimoren ir pamatė, kad tapo agentų pri- gauti, grįžo tuojau atgal; fir- ma turėjo jiems išpirkti geležin- kelio tiketus atgal.

Kiti departamentai (kelinių ir kamzolinis), pamatę, kad prasi- dėjus streikas yra ne juokai ir kad kompanija nenori išpildyt teisingų darbininkų reikalavimų, ir, matyt, nori suardyti kraucių uniiją, taigpi pradėjo bruzdėti.

Rugpjūčio 10 d. išrinko nuo sa- vęs komitetą iš senų darbinin- kų ir pasiuntė pas firmą su rei- kalavimu, kad paluosuoti dar- bininkai būtų sugražinti ir kad streikierių reikalavimai būtų iš- pildyti.

Šitas komitetas irgi nieko gero nepėdė: juos staciai su dedektiv- vais išmetė pro duris ant gat- vės.

Kelinių ir kamzolinis departa- mentai, darsizinoję apie tokį fir- mos pasielgimą ir savo delega- tais, visi kaip vienas taigpi išėjo ant streiko — 150 vyrų iš viso. Dirbtuvė liko tuščia.

To, matyt, kompanija nesiti- kėjo. Mat, „Coat“ departamen- tas, kuris pirmiaus išėjo ant strei- ko, susideda beveik visas iš vie- nų tik lietuvių kraucių, o šie (kelinių ir kamzolinis) iš ameri- konų ir žydų. Firma nesitikėjo, kad amerikoni ir žydai užtars už lietuvių, tuo labiau, kad kom- panija buvo kurščiusi amerikio- nus prieš lietuvių.

Kompanija mėgino per savo pasiuntinius atkalinti amerikio- nus ir žydus, kad lietuviams ne- gelbėtų streike ir net išdruka- cikuliurios, kad suerzint kitas tautas prieš lietuvių. Uniijos, pa- tentyje tą, pradėjo snarkiai dar- buotis; organizatoriai aiškino, kaip ištikrųjų reikalas stovi, iš- platinio plakatus net „penkiose kalbėse, kad neklusėtų kompani- jos agentų, nes kompanija nori- vsius į prapultį įtraukti, ir kad niekas neužimtų streikierių vietų. Žmonės tam prijaucia.

Policija, žinoma, darbuojas kiek imanydama, kad streiką sulau- žytų rusų niekados nesimai- rų; neprieilidžia į tą bloką, kur yra Hamburgerio dirbtuvė, ne- duoda niekam su skebais kalbėti, suareštavo be jokio reikalo 6 žmones.

Didesnių susirėmimų iki šiolėl dar nebuvo, tik vienas skebas vėrė pėliu viena streikieri, bet tik truputį sužeidė ir pabėgo; policija jo nepagavo. Viršmi- neti areštuoti gavo užsimokėt bau- smės: du po \$0.45 ir vienas \$2.45. Firma taigpi už du skebu turė- jo užmoket po \$6.45. Distrikto vėsininkai puikiai darbuojasi ir gelbsti streikieriams. Visiems lo- kalams paliepė rinkt aukas strei- kierių naudai.

Visi žmonės taigpi streikie- riams prijaucia ir pasirengę gel- bėti streikieriams kiek galima.

Iš pradžių skebų buvo dau- gias, bet jau dabar ir tie nyksta. Mat buvo surengta keletas mass-meetings, tai žmonės paklausio: kad ir nedorėlis koks, tai visgi bijosi eiti skriausti strei- kierių. Šiuoni pranešam visiems Amerikos krauciams, kad pas mus Baltimore yra streikas. Pasi- saugokit, kad agentai jus nepri- gautų, nes kartais per jų apga- vystę ir teisingas žmogus gali but suviliotas ir lieka streiklau- žiu.

Iki šiolėl streikas eina labai gerai. Kompanija negali gauti gerų darbininkų, o streiklaužiai darbo padaryti negali. Jeigu tik ir toliaus vienybėj laikysimės, tai be abejonės streiką išlošim.

J. Lietuvnikas, Streikierių pirmininkas.

Pašnekėlių Kampelis.

Atsakymai perėjo num. klausimų.

108. Kas tai yra evoliucijos teorija? Žodis „evoliucija“ rei- kia permainų; persikeitimą, nuo- latinį ir laipsnišką išsivystymą sudėtinių formų iš prastų formų. Lengvesniam supratimui duosime du pavyzdžius.

Sėjame grūdus, arba sodiname žemėn medžio sėklą. Po tulo laiko grūdus arba sėklą pradeda keistis: iš prastos savo formos pradeda augti, arba vystytis į labiau sudėtinę formą, o pagalios iš prastos sėklos formos susi- laukiam didelio medžio su šak- nimis, šakomis, lapais ir vaisiais. Nesunku suprasti, kad medis yra sudėtinė forma, išsivysčiusi keliu nuolatinos permainos iš laiai prastos sėklos formos. To- dėl galime pasakyti, kad medis yra vaisius jo sėklos evoliucijos, arba kad medis yra išaugęs evo- lincijos keliu.

Kitas, dar geresnis, pavyzdys. Valgydami kiaušinį, mes nieko jame nepatėmyjame, apart balti- mo ir trynio. Vienok, padėjus tą kiaušinį po višta, arba laikant jį tam tikroji šilumoj, iš jo į laišk kelių sąveicijų išsivysto vi- duryj lukšto viščiukas. Tas pa- rodo, kad viduryj kiaušinio yra gyvybės sėklą, kuri nuo šilumos laipsniškai keičiasi (mainėsi), au- go, pakol pagalios prasta trynio forma nepersikeitė į sudėtinę gy- vybės (viščuko) formą. Taigpi ir šiame atsitikime galime pasa- kyti, kad viščukas keliu evoliu- cijos (nuolatinos permainos) pa- sidarė iš tos medžiagos, kuri ran- dasi kiaušinyj, arba kad višču- kas yra pasekmė kiaušinio sėklos evoliucijos.

Pažūrėjus į mūsų pasaulį, už- tēmėjame jame daugybę visokių, vienas į kitą nepanašų, augalų ir gyvulių; jursė priskaitysime daugybę įvairiausių žuvių, ore — milijonus įvairių-įvairiausių va- balų. Apart dabar ant žemės gyvuojančių gyvųjų, žemės uolose iškasmą didelę daugybę suakmenėjusių gyvųjų, ku- rie gyveno tūkstančius metų at- gal ir kurių veislė šiadien jau yra visiskai išnykusi. Patėmyjus visą tą, tuojau mums ateina galvon mintis, kokių budu ant šios žemės atsirado šita visa ne- suskaitoma daugybė įvairių-įvai- riausių gyvųjų formų? Ar visos šitos formos užsiliko nepermai- nomos nuo pat jų laiko sutvėri- mo, ar gal pirmiaus gyvenę gy- vūnai delei kokių nors priežas- čių nuolatinių keičėsi ir senai- senai gyvavę gyvūnai išsigimė į šiadieninius gyvūnus?

Garsus švedų mokslinčius (na- turalistas), Linnaeus, išskirstė vi- kas augmenis ir gyvūnus į tam tikrus skyrus arba rūšis ir tikė- jo, kad kiekviena tokia gyvųjų rūšis niekados nesimaino, t. y. kad, pavyzdin, arklys visados bus toks pats arklys, o nuo jo jokia kita gyvųjų rūšis išaugti negalės.

Jeigu galima pariparodyt, kad gyvūnų rūšis niekados nesimai- rų, kad jos visados buvo tokios nuo pat sutvėrimo, kaip dabar yra, tai aišku kad tuomi daro- dytum, kad jokios evoliucijos nėra. Jeigu-gi, atpėch, pariparo- dytum, kad tokios rūšis augnuj ir gyvūnų nuo įvairių aplinkybių keičiasi, kad gyvūnai dabar ne- yra toki, kaip buvo jų pratė- niai, tai tas parodytų, kad evoliucija buvo.

Šiadien beveik kiekvienas ži- no, kad pridabojimu ir kryžiauo- jimu sėklų (nors ir skiepai) galima išauginti naujos rūšies kvietkas ir medžius, maišymu jau- vūlių galima išauginti kitos rū- šies gyvūlius. Iš to matosi, kad gyvūnai gali perkeisti savo formą ačių įvairioms aplinkybėms.

Cia delei vietos stokos negali- ma išdėstyti nei mažios dalelės daugybės pavyzdžių, kuriais mok- slinčiai nori pripaodyti, kad gy- vybė ant šio pasaulio išsivystė evoliucijos keliu nuo prastų for- mų gyvybės, net iki labai sudė- tinių, iki auščičiausių gyvybės formos — iki žmogui.

Šiadien jau mažai kas abejo- ja, kad pasaulyj nebuvo evoliu- cijos. Jeigu „nesutinkama, tai nesutinkama vien tik su įvairio- mis evoliucijos teorijomis arba išvadzėjimais. Pradžia evoliucijos teorijos pasi- rodė pabaigoj septyniolik- to šimtmečio, bet pradėjo vysty- tis tik apie 1860 metus. Čia reik patėmyti, kad labai daugelis klai- dingai maišo evoliucijos mokslą su Darvinizmu. Darvinizmas

yra tik viena dalelė, tik viena evoliucijos teorija. Evoliucija lyginai neyra teologiskas (tiki- binis) klausimas, bet istoriskas klausimas. Čia neina apie tai ir neprivalo but ginčaus, ar vis- kas susitvėrė dieviška galybe, bet eina apie tai KAIIP susitvėrė? Jau buvo minėta, kad Linnaeus išdalino visus augalus ir gyvū- nus į tam tikrus skyrus. Jo padalinimą priėmė visas pasaui- lis ir tikejo, kad šie skyriai, ar- ba rūšys yra nepakeičiami, t. y. jie toki buvo nuo pat savo sutvė- rimo, toki yra dabar ir bus atei- tyje, be jokių permainų. Tas Lin- naeus padalinimas stumė kitus mokslinčius tyrinėti, iš kur-gi galėjo atsirasti tos visos rūšys.

Buffonas pradėjo manyti, kad augstesnės rūšys gyvūnų išsivy- stė iš žemesnių rūšių. Po jo eina visa cilė mokslinčių, kurie tą teoriją pradėjo vystyti. Čia gali- ma paminėti tik vardus svar- besnių mokslinčių: Lamarck, St. Hilaire, Darvinas, Spenceris, Wallace, Huxley, Haeckelis ir Weismannas.

Cia reik taigpi patėmyti, kad, at- siradus evoliucijos teorijai, prieš ją stojo kovon teologų darody- mai, ypač kada klausimas priejo prie paties pasaulio sutvėrimo. Teologų darodymai rėmėsi ant šventraščio žodžių apie pasaulio sutvėrimą, — žodžių, suprastų literaliai. Vienok bus neprosa- li paminėjus, kad kai kurie iš Bažnyčios tėvų, kaip pavyzdin, Sv. Augustinas, atvirai išreiškė nuomonę, kad Dievas sutvėrė viską „užmazgoj“, — geresniam supratimui galėtum pasakyti — „sėklų“. Taigi nors šiadien ne- visai dar susitaikoma su įvairio- mis evoliucijos teorijomis, arba išvadzėjimais, tai visgi šiadien jau visu pripažinta, kad evoliu- cija yra pamatas šio pasaulio gy- vybės ir tolimesnio tos gyvybės plėtojimosi.

Dranginiame žmonių gyvenie- me evoliucija reiskia nuolatinį keitimąj žmonių surėdymo.

109. Iš kur paeina paprotys balsamavimo numirėlių kunų?

Senovės Aigiptiečiai tikejo, kad numirušio siela (duša), po dau- gelio tūkstančių metų, sugrįž at- gal į savo kūną, jeigu tik tas kūnas bus užlaikytas. Todėl jie ir stengėsi kuoličiausiai užlaikyti numirėlio kūną nuo puvimo. Iš- čia ir kilo balsamavimo papro- tys. Aigiptiečiai labai buvo iš- silavinę numirėlių kunų balsa- mavime, tai yra sulaukyme jų nuo puvimo. Dar ir dabar žmonės nemoka užbalsmuoti numirėlio kūno taip, kaip aigiptiečiai mo- kėjo. Jie taip mokojo užbalsa- muoti kūną, kad jis netik kad nepuvot, bet „visai neatsimainy- davo, užlaikydavo visas kūno da- lių proporcijas, nesuistrakudavo, ir veidas nenustodavo savo pana- šumo.

Tokių balsamuotus kūnus jie vadindavo mumijomis. Kaiku- rus mumijos kuopuikliausiai už- silaikė net iki šiai dienai, nors tie žmonės mirė daugias kaip 3 tūkstančius metų atgal. Ge- ruose ir dideliose muziejuose ir šiadien galima pamatyti išstaty- tas tokias senovės aigiptiečių mumijas (Chicago's skaitytojai gali pamatyti keletą jų „Fine Art“ Institute ant Michigan ave- nue, prieš Adams st.; atidaryta už dyką kiekvieną nedėdienį nuo 1 val. iki 5 val. po pietų).

Dabar jau žmonės, kaip minė- jome, nemoka panašiai užbalsa- muoti, nes toji senovės aigiptie- čių paslaptis dingo. Šventraštyj skaitome, kad Nikodemus su Juo- zapu iš Arimateos, atėję paimti Kristaus lavoną, atpėch su savim mišinį iš myros ir tulios rūšies aliejų, kad užbalsmuoti Kris- taus kūną. Dabartiniais laikais balsamuoja kunas, prileidęs gys- las kamforuoto vininio spirito, kaipurie vartojo tam tikslui kar- boling rūkštį; daugelis kitų che- miškų medžiagų tam tikslui pa- sekmingai vartojama.

110. Kodėl buna žemės drebė- jimai? Žmonės jau nuo senai stengėsi sau išaiškinti žemės drebėjimų priežastį. Daugelis mok- slinčių stengėsi prirodyti, kad žemės drebėjimai turi ka nors ben- dro su apsiereikimais atmosferoj (ore). Patėmyta, kad prieš žemės drebėjimus buna tankiai d- dideli lietus tona vietose, kur jų paprastai visai nebuna; kad sau- lės darosi labai raudona; kad kila smarkūs vėjai ir t. t. Vienok ši-

Photo copyright, 1912, by American Press Association.

JULES VEDRINES.

kuris savo lakstytuvu greičiau už paukščius lektuoja. (Skait. „Apzvalga“).

tas spėjimas nerado sau daug pritarėjų, nes spėjantie visgi ne- galėjo savo išvadzėjimų niekuom rimtesniu patvirtinti. Šiais lai- kais beveik visi sutinka, kad žemės drebėjimai ir vulkanai (ug- niniai kalnai) randasi labai ar- timam tarp savęs ryšij ir kad žemės drebėjimus ir vulkanų iš- siveržimus pagimdo ta pati prie- žastis. Anglikas Mallet davė la- bai įdomų tos priežasties išai- škinimą.

Jis atkreipė atydą į tai, kad žemės drebėjimai ir vulkanai tan- kliausiai buna arti jurių. Visi ži- no, kad mūsų žemės kamuolio vi- duryj yra „ugninis“, t. y. kad žemės viduryj neyra kietas, bet yra mišinys ištirpusių metalų, ap- link kuriuos yra atsalusi žemės žievė, arba paviršė. Žemės zie- vė, spėjama, yra ploniasia ant jurių dugno ir kada pasitaiko, kad ji plyšta tose vietose tai į van- denį išsiveržia daug ištirpinto metalo; vanduo taigpi išsiveržia vidun per padarytus plyšius. Nuo susidurimo vandens su kar- tais ištirpintais metalais staiga pasidaro labai daug garo, kuris išsuauna su neįspasakytą įjeigą, priversdamas ne tik toj vietoj žemę drebėti, bet ir išmeta iš vul- kanų viršūnės (jeigu jie arti tos vietos) ugnį, lavą, garus ir t. t.

Šiais laikais yra padirbtas labai akyvas instrumentas, vadinamas seismografu, kuris parodo žemės drebėjimą net labai tolimose ša- lyse, nors žmogus jo jauti ne- jautia.

111. Nuo kaip senai žmonės geria alų? Germanai ir Bretonai, kurių ainiai gyvena šiadieninėj Vokietijoje ir Anglijoj, mokojo daryti alų iš miežių ir kviečių seniausiose laikuose. Seniausi užrašai, kurie apie tas tautas už- siliko, jau mini apie alaus dary- mą. Tacitus, garsus romėnų is- torikas, sako, kad germanai jau gėrė alų tais laikais, kada jis apie juos rašė, o tai buvo pir- mame šimtmetij po Kristaus gi- mimo. Plinius, kitas žinomas senovės romėnų rašėjas, mini, kad Ispanijoje žmonės darydavo pa- našų gėrymą iš kukurūzų (kor- nių) ir vandens. Seniausi grai- kiski rašytojai kalba apie „vy- na“, daromą iš miežių ir kad grai- kai išmoko nuo aigiptiečių jį daryti. Senovės chinų užrašuose (dar prieš Krist. Gim.) minima apie gėrymą, vadinamą „sam- šu“, kuris buvo daromas iš ry- zio.

Todėl nors tikrai ir nežinoma, kokiais metais tapo alus išrastas, bet galima numanyti, kad jį mo- kėjo daryti jau labai senai, — dar prieš Kristaus Gimimą.

112. Kaip žmonės gali vaikš- čioti jurių dugnu?

113. Ar yra tokia viešpatija,

kur revoliucija niekados nesiba- gia?

114. Nuo kada žmonės pra- dėjo vartot laikrodžius?

115. Kas pastatė didžiausią pa- saulyj tvorą?

Atsakymai bus kitam numeryj.

Vietinės žinios.

Kudikių gydykla. Rugsėjo 6- tą dieną uždarė vasarinis se- zonas „Tyro oro gydyklos“, kuri buvo įsteigta ant Bridgeporto, 829 — 33rd pl.

Gydykla veikė per tris mė- nesius ir jos veikimas buvo labai pasekmingas, sprendžiant iš že- miaus išdėstyto rezultato:

Per pirmą mėnesį gydyklą at- lankė motinos su 96 kudikiiais. Iš jų 27 kudikiai buvo laikomi gy- dyklos šėtroj; nei vieno mirties atsitikimo nebuvo, — visi išgijo.

Per antrą mėnesį per gydyklą perėjo 113 kudykių. Tris buvo jau perveikti atnešti ir mirė.

Per paskutines 2 savaites gy- dyklyn tapo atnešta 53 sergan- ti kudikiai ir 8 kudykiai buvo laikomi gydyklos šėtroj. Vienas mirė delei motinos neprižiūrė- jimo nakties laike.

Iš 262 sergančių kudikių nei vienas nemirė, budamas „Tyro oro gydyklos“ šėtroje.

Šis dar syki turėtų mūsų mo- tinoms aiškiausiai parodyti, kad svarbiausiu dalyku auginime ku- dikių yra tyras oras ir atsakantis kudičio amžiui maistas. Gydyk- los prižiūrėtojai pranešė, kad tan- kliausiai sergantiems vaikams daugias nieko nereikėjo, kaip tik ricinos aliejumi sutvarkyti ir išplauti vidurėlius.

Gydykloj buvo keli daktarai pe- miesto sveikatos departamento globa. Dr. A. L. Greičunas bu- vo atsokomu ir nuolatiniu gy- dyklos vedėju ir prižiūrėtoju.

Užsidarius šiai vasarinei gy- dyklai, pranešame, kad motinos, turinčios sergančius kudikius ga- li per visą žiemą, reikalui esant, kreiptis kas utarninkas ir pėtny- čia apie 10 val. iš ryto į kudikių gydyklą, kurią užlaiko „Infant Welfare Society“, 1048 W. 31 st. Ten motinos gaus visus pa- tarimus už dyką; reikalui esant ten sutaisys jų kudikiams vais- tus, o neturintiems suteiks ir daktaro pagalbą už dyką. Rei- kalui esant lai motinos tuomi pa- sinaudotų.

Sie žodžiai neyra joks bizni- kas apgarsinimas ir jie yra rašo- mi „Lietuvos“ redakcijos vardu. Daugiausiai kudikių miršta to- dėl, kad ne visos mūsų motinos žino, kaip reik tinkamai su kudi- kiu apsieiti, kaip ir kuom jį pe- nėti ir t. t. Chicago's miesto mo- teris sutvėrė keletą labdarinių draugijų, kurios užlaiko panašias

kudikių gydyklą. Augščiaus pa-
minėtoji gydykla yra viena iš
tokių kudikių gydyklų.

**Amatų mokykla jauniems vaiki-
nams.** Spalio 1 d. prasidės
pradinė ir High school prie Chi-
cagos. Universiteto amatų mo-
kykla jauniems vaikams. I šią
mokyklą gali pastoti tik 14 me-
tų arba vyresni vaikinai (ne jau-
nesni), kurie pabaigę mažiaus-
iai 6 skyrius pradinės mokyklos
(šešis "grades").

Lekcijos prasidės nuo 8:30 v.
iki 12 v. ir nuo 1 val. iki 5 v.
po piet. Pusę laiko mokiniai
mokinsis praktiško amato, o kita
pusė laiko bus pašvesta mokini-
muisi anglų kalbos, istorijos, pai-
symo, skaitlavimo ir kitoms da-
lykams, kurie gali būti reikalingi
prie amato. Mokiniai nereikaus
laikas mokintis vakarais namie.
Labai gabiems ir darbščiams vaiki-
nams mokykla duos "scholar-
ships", tai yra toki vaikinai ga-
lės pabaigti visą kursą be jokių
iškaščių: mokykla už juos už-
mokės.

Mokykla bus taip vedama, kad
vaikiniai galės išbandyti keletą
amatų ir išsirinkti sau tokį, prie
kurio turės didžiausią palankumą.
Iš mokinamų amatų galima pa-
sirinkti: dailystę (karpenčių-
stę), "cabin-making" (naminių
rakandų išdirbystę), elektrinės
mechaniką, spaustuvių darbą
(printing), namų teplojimą ir
namų vidinių dekoravimą ir
mechanikų amatą.

Tik aprašyti mokinių
skaitlius bus kiekvienoje klasei,
todėl norinti tuom pasinaudoti,
juo atsiskaus anksčiau, juo bus
geriau. Prie atsiskaumo (apli-
kacijos) privalo būti pridėti se-
kanti palūdijimai:

1. Tėvo, ar motinos palūdijimas,
kad jis nori, kad jo vaikas
mokintųsi amato ir kad jis galės
leisti vaiką mokyklon bent du
metu. Turi taipgi parašyti, kiek
vaikas turi metų.

2. Palūdijimas iš mokyklos
apie jo amžių, charakterių ir
kiek mokyklos skyrių (grades)
pabaigė.

3. Rekomendaciją nuo trijų at-
sakančių ypatų (vienu gali būti
mokytojas ar mokyklos perdi-
tinis).

Sias aplikacijas reik siųsti an-
rašu:

Principal of the University
High School,
Belfield Hall,
Monroe av. and 5th st.,
Chicago, Ill.

Mums pranešama, kad Miss
Mary McDowell, 4630 Gross ave.
(netoli Ashland ave ir 47-os) yra
išrūpinusi moksle visai dykai 20
vaikams. Norintie tuom pasi-
naudoti gali kreiptis viršurodytu
anrašu panedėlių ir utarninkų
vakarais prie jos ypatiskai, arba
prie jos asistentės Miss Adams.
Nuo savęs norėtume patęmty,
kad lietuviams tėvams abelnei
verta atkreipti didesnę atydą
į amatus. Lengviaus ir greičiaus
išmokyti amato, negu kokios pro-
fesijos, o šiais laikais ir šiame
krašte tankiai amatas geriausias
apimoka ir už profesiją.

Moksleivių susirinkimas. Pe-
reitos savaitės pabaigą, "Aus-
ros" svetainėje atsibuvo Chicago's
moksleivių susirinkimas susirinki-
mas, kuriame nutarta susausti

Chicago's lietuvų-moksleivių su-
sivaziavimas. Susivaziavimo tik-
slu bus sutverti lietuvų moksle-
vių susivienijimą, taip kaip
tą padarė Rymo-Katalikų mok-
sleivių susivaziavimas. Astri ti-
kybinė minėto susivaziavimo pa-
kreipa atstumi nuo ano susivie-
nijimo daugelį moksleivių, kurie
geidė susivienyti vien' ant bend-
rų pamatų ir visiems moksle-
viams artimiausių reikalų—mok-
sleivijos reikalų. Susirinkime
dalyvavo apie 20 moksleivių įvai-
rių vidutinių ir augstesnių mo-
kyklų moksleivių. Jų atsiskai-
kimą skaitytas ras kitos šio
numerio vietoj.

Pavogė prekių už \$3.000. Pe-
reitą sulaikė po piet krantių
kompanija po firma Wilkin
Breitung ir Bijanskas, laikanti
savo šapą vidurmiestij po num.
210 W. Van Buren st., nustojo
tavoro už apie \$3.000. Vagiliai,
kurie, matyt, gerai pažįsta vietą,
atvažiavo su ekspreso vežimu ir
iškraustė 150 moteriškų ir 50 vy-
riškų eilių drapanų; taipgi pa-
vogta 740 jardų šilkinio pamušalo
po 75 centus jarda. Dirbtuvė
subatomis baigiama darbą 1 val.
po piet, o naktinis sargas ateina
tik 6 val. vakare. Vagilių, ma-
tyt, apie tai žinota ir tarp pirmos
ir šeštos valandos dragsiai atva-
žiota vežimu ir viską išvežta.
Yra nužiūra ant tulo žydelio.

Šioj kompanijoj yra bendrasa-
vininku p. Jonas Bijanskas, zi-
nomas Bridgeporto plietis.
"Du metu", sako, p. Bijanskas,
"sunkiai dirbom, kaip koki ver-
gai, pakol šiaip-taip pastatėme
dirbtuvę ant gery kojų; dabar
dviejų metų darbas vėjais nuėjo".
Savo keliu tikimasi, kad vagilius
pasiseks sugauti, nes rasta tulės
pedsakas (sliedus), kuriais tiki-
masi daciti iki paties vagilių li-
do.

Nori įsteigti naują mokyklą.
Sv. Roko dr-stė ant West Side
sumanė įsteigti naują "gerą" ka-
taliką mokyklą ant West Side,
šale jau esančios parapijinės mo-
kyklos. Tam tikslui, matomai,
išsiųsdinėta vietinėms bažnyti-
nėms draugystėms užkvietimus.
Ar kitos draugystės gavo, to ne-
žinome, bet "Ausros Vartų" ty-
rų draugystė gavo ir... tuojaus
atmetė,—juo labiau, kad draugi-
ja, kviesdama tokią darbą, ne-
paaiškino, kam jis reikalingas.
Čia aplink kalbama, kad tuomi
kai kurie vyrai, esantie negre-
giausiose santiklose su vietiniu
klebonu, kun. K. Ambrozaičiui,
juo tuom užkenkti parapijiniai
mokyklai ir sukurstyti ramius
parapijonus.

Jeigu tas ištiko taip yra, tai
tas visai nepagirtinas dalykas.
Vietinė parapijinė mokykla, kiek
mums žinoma, yra rankose gery
ir darbščių mokytojų ir apie nau-
ją svajotį nėra nei mažiausio rei-
kalo. Vertėtų, kad musų drau-
gijos rimčiau žiūrėtų į visuome-
nės reikalus ir nedarytų juokų.
Eskulapas.

Nelaimės ant Town of Lake.
Jonas Lukošius, 23 metų vaiki-
nas, dirbdamas Griffin Wheel
Co., ant kampo 43-cios ir Wheel
st., laike darbo dasytėjo storos
elektrikinės vielos ir tapo užmuš-
tas ant vietos. Tas atsitiko pe-

reitą pėtnyčią. Vėlonis gyveno
pas savo giminaičių Stanislovą
Satkų, 458 So. Honore st., ku-
ris, dasytojas apie nelaimę, la-
bai nuliudo ir susirūpino. Pa-
nedėly iš ryto išvežė laidoti.
Satkus irgi lydėjo. Ant kapi-
nių staiga jis nuo gailėsčio ir
didelio karščio apsilpo. Apil-
pusio padėjimas iskarto pasirodė
pavoju, tatai įsodinta į ka-
rieton ir greituoju nuvežta pas
daktarą, kurio office Satkus tuo-
jans numirė. Daktarai sako, kad
mirties priežastim buvo karš-
ties sykiu su gailėsčiom, kas
apsilpusio jo širdies veikimą.
Vėlonis Satkus paliko pačią ir tris mažus vai-
kus. Laidotuvės atsibus šią pė-
nyčią.

Morta Kačinskaitė, 6 metų
amžiaus, 4501 So. Wood st., žai-
dama ant kiemo, perėta savaite,
užsidegė drapanas. Pasekme
išgasties buvo tai, kad už kelių
dienų mergaitė mirė.

Julius Vaišvila, 4502 So. Ho-
nore st., mirė 8 d. šio mėn. nuo
džiūvos, pavieto ligonbučio džiū-
vininkų skyrių. Vėlonis buvo
17 m. amžiaus. Palaidojo ket-
verge.

Laidotuvėmis visų užsiėmė
Jono F. Judeikio graboriška
įstaiga.

Iš "Birutės" Dr-jos veikimo.

29 d. rugpjūčio "Birutės" Dra-
mos skyrius turėjo susirinkimą,
kuriamė nutarė šį sezoną pasta-
tyti šiuos veikalus:

1. "Svarkas ir Milinė" (jau bu-
vo pastatytas 7 d. rugsėjo).
2. "Pagavo", 3. "Piršlybos" ir
4. "Mirtų Vainikas".

Iš muzikališkų veikalu, po p.
Sarpaliaus vadovystę, nutarta
pastatyti:

1. "Kaminkrėtis ir Malunin-
kas", 2. "Šienapūtė", 3. "Birutė"
ir vėliaus "Adomas ir Jieva".

Draugija, sako, žymiai dabar
sustiprėjusi keliais naujais ir ga-
biais sanariais, ir stropiai rengia-
si prie žieminio sezono. Drau-
gija gali už prieinamą prekę pa-
gauti lošimais įvairioms Chica-
gos draugystėms ir klubams,
rengentiems kokį nors vakarą,
jeigu jos atsisauks pas Dramos
skyriaus pirmininką H. Mockų
(4042 Wabash ave.).

Tokių būdu draugystės ar klu-
bai, rengdami vakarus, ir norėda-
mi juos pamarginyti ir pagrizinti
geru lošimu, nereikalauja patįs
rupintis ir kelis mėnesius ruoš-
tis; reik tik susizinti su "Birute"
ir ji viską atliks gerai ir pigiai.
H. Mockus.

**Lietuvių Jaunimo Ratelio Va-
karas.** Rugpjūčio 8 d. nedėlios
vakare, Sv. Jurgio Parap. sve-
tainėje, Liet. Jaun. Ratelis pirmu
kartu statė ant scenos dramą
5-se veiksmėse "Ingomaras", J.
J. Zolpio sulietuvintą. Atlošta
gerai. Iš žemesnių mergaičių
rolių atliko labai gerai Zofija
Laurinavičiūtė, iš vyrų gerai atli-
ko: J. J. Zolp, Z. Jankunas, K.
Rekasius, St. Ragauskis ir Pr.
Rivinskis. Gerai lošė ir M. Mi-
kulskaitė ir N. Ringailaitė. Visi
kiti lošė netaip gerai. Scena bu-
vo gerai prie veikalo pritaikyta.
Publikos buvo pilna svetainė ir
užsilakytą kuogeriausiai. Pasi-
baigus perstatymui, buvo šokiai.
Viskas užsibaigė labai gražiai.
J. J. B.

Nauja moterų draugystė. Pe-
reitą nedėlią įsikūrė ant
Bridgeporto "Lietuvos
Dukterų" pašepinė draugystė. I
draugystę gali prigulėti vedusios
moteris ir merginos. Mokestis:
mėn. 25 centai ir \$1.00 įstoimo.
Išsyk prie draugystės prisirašė
apie 45 narės. Nauja draugystė
tuojaus išsirinko sau valdybą,
kurion jėjo: K. Chinielauskienė,
prezidentė; S. Miniat, vice-pre-
zidentė; E. Juzaitienė, prot. raš-
tininkė; M. Zuraiteienė, išdinin-
kė. Finansų reikalus ves dvi
raštininkės: H. Carney, išrinkta
pirma ir W. Pajaukienė — an-
tra raštininkė. Naujos viršininkės
ėmėsi už darbo labai energiskai
ir žada padaryti šią draugiją di-
žiausia lietuvų moterų draugija
ne tik Chicagoj, bet visoj Ame-
rikoj.

T. M. D. Susirinkimas. Rug-
sėjo 13 d., pėtnyčios vakare 8
val. atsibus Chicago's Tėvynės
Mylėtojų Draugijos kuopų cen-
tro susirinkimas, Meldazio sve-
tainėje, 2242 W. 23 Place. Geistina
butų, kad visų kuopų pasiunt-
iniai atsilankytų.

Laikina Valdyba:

M. M. Duda, prez.
S. P. Tananevičia, sekr.

3249 S. Morgan st.

**Dainos patiko — \$10. paauko-
jo.** Perėtos subatos vakarą "Bi-
rutė", turėdama savo vakarą Mel-
dazio svetainėje, padainavo pirmu
kartu Sasnausko kompozicijos
keletą dainų. Visiems jos labai
patiko, o žinomam musų tautie-
čiui, Dr. A. K. Rutkauskui—lab-
jaušiai. Išsiėmęs dešimtinę, jis
paaukojo ją "Birutės" draugijai,
prašydamas, kad ji išmokyti dau-
giaus Sasnausko kompozicijos
dainelių.

A. K.

Nupirko namą. A. Lenartavi-
čia ir A. Doviatas, savininkai lie-
tuviškos duonkepyklos ant 25 st.,
netoli Sakramento ave., šiomis
dienomis nupirko gražų kampi-
nį namą ant 24 st. ir So. Oakley
ave. Murinis namas yra 3 aug-
štų, užmokėta \$23,000.

**Teatras, pasilinksminimai, va-
karas ir t. t.** Ateinanti nedėlija
(15 rugsėjo) Chicagoj statomi šie
veikalai:

1. "Dramos Draugija" stato
pirmu kartu ant scenos Hull
House teatre (Polk ir Halsted
sts.) juokingą Lisensko-Kony-
ninkų veiklą "Gyviejie Nabaš-
ninkai". Pradžią 8 val. vakare.
2. 28-ta T.M.D. kuopa, Meldazio
svet., (2242 W. 23rd pl.), stato
vodevilį, p. Brusokas pirmu
kartu "stato ant scenos" savo
ločną tvarinį vardu "Stepuko
Opera". Pradžią 5:30 val. po
piet.

"Birutės" vakaras. Rugpjūčio
7 d., subatos vakare, Meldazio
svetainėje; "Birutės" Draugija
antru sykiu state ant scenos dra-
mą 3-se veiksmėse "Svarkas ir
Milinė".

Siuo sykiu "Birutės" Draugijos
vaidintojams nekaip nusisekė at-
likti savo roles. Užtai Draugi-
jos dainininkų dainuota puikiai.
Labiausiai publikai patiko Sas-
nausko kompozicijos dainos, ku-
rių malonios melodijos tiesiog
žavėte-žavėjo publiką. A. K.

Zinutės.

Shenandoah, Pa. Neseniai Suf-
folk kasykloj, netoli Shenandoah,
patiko nelaimę vieną jauną lietu-
vį Andrių But. Jį pagavo anglis
ir taip sutrynė, kad nebagas greit
ir pasimirė.

Brooklyn, N. Y. 213 S.L.A. ku-
pa pakėlė sumanytą susienyti
visas tris gyvenojančias Brook-
lyne S.L.A. kuopas vienon didė-
liu kuopon. Tikimasi, kad susi-
vienijus galima bus daugiau nu-
veikti.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

A. M. Virbaliui. Kad partrauk-
ta čia mergina nenori už jai pa-
sintusio laivakortę vyro tekti,
tai privatiškas vyro ir merginos
reikalas. Tokiais reikalais ne-
privalo rūpintis nei laikraščiai,
nei jų korespondentai. Tokiais
reikalais nesirūpina teipgi toliau
gyvenanti skaitytojai. Laikraš-
čių pareiga daboti viešuosius gy-
venimo reikalus, bet ne asmenų
privatiškus. Tokius ir be laik-
raščių prižiūrės mėgstanti liežu-
viavima. Pati žinia nenute, ne
svarbi, toki atsitikimai buva gana
tankiai, bet jais nelabai kas ru-
pinasi.

Bakanui. Žinios reikalingos iš
lietuvių gyvenimo, nes apie kio-
nius svarbesnius atsitikimus grei-
čiau ateina kitais keliais ir tai
pilhnesnis.

Bedančiui. Eiles netinka. Men-
kos.

p. Vargdieniui. Jūsų raštelį sutru-
pim. Išleidy apie burdierių ir
gaspadių, nes tas visuomenė ne-
svarbi; apart to nelabai aiškiai apie
tą atsitikimą parašyta.

p. A. Susmara, Pandegrift, Pa.
Ačiū už prislaistą dainelę, bet ji
laikraštinė dėti netinka, pasiūsim rin-
kėjams laudies dainų.

p. L.—e, Cicero. Ačiū. Peržiūrėsim.
Korespondencijos juo trumpesnės, juo
geresnės ir juo greičiau galima su-
rast joms vietą.

JUOKELIAI.

KAS SUTVĖRĖ?

"Kas tave sutvėrė?" paklausk
kunigas pas vaiką, kuris neper-
seniai atėjo į vieną bažnytinę
mokyklą.

"Nežinau," atsakė vaikas.

"Nežinau! Kaip tau ne gėda,
tokiam dideliam, keturiolikos me-
tų vaikui, iškisli nežinoti, kas
tave sutvėrė? Juk tai mažiausias
vaikas tau gali pasakyti, kas jį
sutvėrė! Petrai Mulkauskuti, pa-
sakyk tam žmogui, kas tave su-
tvėrė."

"Dievas!" atsakė kudikis.

"Žiūrėk," tarė kunigas, "ar tau
ne gėda? Jis toks mažas, o at-
simena."

"Nu.... Bepigu jam atsimin-
ti," atsakė vaikas, "kad jis dar
tik vos keli mėnesiai, kaip su-
tvėrtas!"

JO PONAS.

Vienas arių kareivis jojo ant
įsikutusio mulo, kuris lėkė, kaip
akis išdeges. Praeivis užklausk,
kur jis taip pašėlusiai skubinas.
"Paklausk mulo!" atsakė joji-
kas, įkibęs į mulo karčius.

BAISI NELAIMĖ.

"Ojė, ojė, kas per baisi nelai-
mė šį-ryt atsitiko ant geležinkelio!"
sušuko vaikas, įbėgęs kam-
barin.

"Kas pasidarė?" visi namiskiai
ant syk užklausk.

"Ugi visas trukis pervažiovo
per keturis žmones ir vieną mer-
gą!"

Namiskiai buvo taip nustebinti,
kad nežinojo, ką sakyti.

Ant galo vienas užklausk:

"Ir juos užmušė ant vietos?"

"Ne," atsakė vaikas šaltai; "jie
visi liko gyvi ir sveiki."

"Tai kaip tas atsitiko?"

"Nugi, kada trukis ant jų už-
važiovo, tai jie visi buvo po til-
tu."

APGARSINIMAI.

PUIKI VIETA ANT RANDOS.

Naujas namas ir 5 akrai žemės
pigiai ant randos ar pardavimo.
Chicago's priemiestij, ant 109-tos
gatvės ir Kedzie ave., prie mie-
stelio Greenwood Park, netoli
Sv. Kazimiero lietuviškų kapinių.
Iš čia galima važiuoti Chicago's
srytkariais už 5 centus, arba ge-
ležinkelio, kurio stotis tik du blo-
ku atstu. Sveikas oras, graži
vieta ir ant 5 akrų žemės, galima
laikyti karvę, vištas ar kiaules ir
išrinkti iš to daugiau, negu randa
kaštuoja, arba galima užsodyti
pinigus. Dabar laikas žemę dirb-
ti, taigi pasiskubinkite. Atsiau-
kite į

A. OLŠEVSKIO BANKA,
3252 S. Halsted st., Chicago, Ill.

BE VIRĖJOS.

Žinomas rašėjas Meredith syki
pasakė, kad išimtingas vyras
negali gyventi be virėjos. Tas
reiskia, kad lyginai svarbu yra
netik, ką jūs valgot, bet ir kaip
jūs tą valgot. Gerai išvirtas mai-
stas yra daug geresnis negu grei-
tai padirbtas, kuris tankiai yra
priežastimi indispozicijos ir įvai-
rių pilvo ir vidurių ligų. Tokiose
ligose Trinerio Amerikoniskas
Kartaus Vyno Eliksiras, visados
suteikia geriausias pasekmes.

Nustojus apetito, nevirškinime,
konstipacijoj, nerviskume, prie-
galvos skaudulių arba nėtralgij-
jos ir reumatizmo atsitikimuose,
kepenų ligose, pilvo ir vidurių
ligose šitas vaistas visados atnės
palengvinimą. Jis neturi savyje
nieko pavojingo ir gali išgydyti
nuodugniai nuo minėtų skaudu-
rių. Aptiekose. Jos. Triner,
1333—1339 So. Ashland ave.,
Chicago, Ill.

Draugijų Reikalai.

LIET. MOTERŲ DRAUGIJA "APSVIETA"

statys scenoj labai juokingą 3 veiks-
mų komediją "Užburto Kunigaik-
ščio", parašė A. Adata, ned., Rugsėjo-
Sept. 22 d., 1912 m., M. Meldazio
svetainėje, 2242 W. 23rd Place. Sve-
tainė atsidarys 4-tą val. po pietų.
Lošimas prasidės 5-tą val. Inžanga
25c. ir aukščiau.

Gerbiama publiką širdingai kvie-
čiam atsilankyti į minėtą persta-
tymą, kur kiekvienas galės labai link-
smiai laiką praleisti. Patsai veika-
las yra gada užimantis ir be galo
juokingas, o juokus jog visi mylim.
Taigi čia yra gera proga kiek
vienam atėjus linksmu laiką pakeisti!

visus savo gyvenimo vargus ir ne-
malonumus.

Užtai gerbiama publiką meldžiame
nepamiršti šio taip nepaprastai gra-
žiaus perstatymo, kad po laiko ne-
reiktų gailėtis.

Po perstatymui tautiški šokiai ir
lekiuojanti krasi. "Poni ar poniai,
laimėjusi daugiausiai atviručių, gaus
dovanų puikią knygelę. Su pagarba,
Komitetas.

VODEVILIUS.

T. M. D. 28 kuopos
Nedeli. Rugsėjo-Sept.
15, 1912 m., Pra-
kalbos, Deklamaci-
jos, Monologai, Mu-
zika. STEPUKO
OPERA juokų iki
ausų. M. Meldazio
svetainėje, 2242 W.
23rd Place. Po per-
statymui šokiai ir
skrajojanti krasi.
Orchestra F. Bag-
dzluno.
Pradžią 5:30 vak.
Tikietal 5c., 35c. ir
25c. ypatai.

DRAMOS DRAUGIJA

Stato scenoje pirmu kart Chicagoj
labai juokingą veiklą vardu: "GY-
VIEJI NABASININKAI," trijų veiks-
mų Lisensko-Koničiaus juokai. Ned.,
15 d. rugsėjo (Sept.), 1912. HULL
HOUSE TEATRE, prie Polk ir So.
Hausted gatvių. Durs atsidarys 7:30,
lošimas prasidės 8:00. Rezervuotos
vietos po 50c. ir 35c., ant balkono 25c.
DRAMOS DRAUGIJOJ, priguli ga-
biausi lietuviai artistai daugelį pa-
žįstami lošejai: Valtiekunas, Briedis,
Sankunas, Moskienė, Dundulienė, Da-
mionaitienė, Prūsinskas, Šlikienė ir
kiti scenos mylėtojai. Režisierius: K.
Jurgelionis. Sufiorius Antanas Lalis.
Kurie tik norite pamatyti juokingą
senišką veiklą, gražiai artistiskai
suloštą, tai pasiskubinkite nusipirkti
išlaiko tikietą A. Olševskio arba
J. M. Tananevičiaus bankose; vėliaus
gali nelikti vietos. KOMITETAS.

Didelis Iškilmingas Apatkėčiojimas
ir Baltus!!!

Parengtas Dr-stės Vienybės, pam-
nėjimui penkių metų sukaturių, atsi-
bus Ned., 15 d. rugsėjo (Sept.), 1912.
Vienoj iš didžiausių ir gražiausių
naujai įrengtoj svetainėje taip vad-
namoj Pilsen Auditorium, 1655-9
Blue Island av., prie pat 18-tos gat.
Svetainė atsidarys 2-ą val. po piet.
programas prasidės 3-ą val. po piet.
Inžanga iki 5-tai val. su dr-stės
ženkle dykai, nuo 5-tos val. tikietas
25c. porai. Bus prakalbos, dainos ir
deklemacijos, po prakalbų bus pul-
kus baltus.

Sirgintai kviečiame visus lietuvius
ir lietuvaites atsilankyti ant vir-
minėtos iškilmes kuoskaitingiausiai,
nes visiems yra žinoma, kad Dr-stė
Vienybė nuo seniai yra pasirengus
kuopkiausiam svečius priimti. Taipgi
gerbiame tautiečiai buvot kada ant
Baltaus ar Piktiko Vienybės, bet ten
mažai ką supratot, kaip tai yra Vie-
nybė, taigi atsilankyti ant šitos mus
viršminėtos iškilmes, tada visi supra-
sit kas tai yra Vienybė, bus gar-
sus kalbetojai, kurių balsai skam-
bės toj milžiniškoj svetainėje, jie iš-
reikš visą Vienybės stovį nuo 1-mos
dienos užsidėjimo iki šiai dienai, tada
visi suprasit.
Baltus! Po prakalbų Baltus!

PUIKUS SEPTINMETINIS BALIUS!
Parengtas Lietuvos Myletojų Dr-
stės, atsibus rugsėjo 15 d., 3:30 val.
po pietų, J. Juknas svetainėje, po
num. 4834 W. 14 gatvės, Cicero, Ill.
Kviečiame semis ir jaunas ant šio
iškilmingo baltaus. Bus puiki mu-
zika, taip kad kiekvienas turės šoki;
bus importuotų gėrymų ir kvepiančių
cigary. Stengsimės kuogeriausiai
prisivisius svečius ugandėdinti.
Vardan draugystės kviečia
KOMITETAS.

"TARKA"

Juokų ir linksmybės mėnesinis
laikraštis, isieina New York'e.
Jeigu nusibodo liudumai ir norė-
tuma pralauvinti protą, tai nėra ge-
resnės gyduolės už "TARKĄ". Užsi-
rašyk "TARKĄ" ir jai tarkuojant
jausies, kad pajaujęj ant dėjo
šimto metų. Skaitydamos "TAR-
KĄ", jausit tiek smagumo kaip išge-
rę tris huchas alaus, arba suvalgę
dvi kvortas tarkuotų krieny.
Kiekvienas prisilūntęs dollarinę
savo adersą, gaus "TARKĄ" per vi-
są metą. Kas prisius 10 centų
stampoms, gaus "TARKOS" 1 numerį
visai veltuo. Adresuokite:
P. NARVYDAS,
124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

"LIETUVOS" AGENTAI.

Pas šiuos mūsų agentus galima užsisakyti "Lietuvą" metams ar ant pusę metų ir užsiimti.

BROOKLYN, N. Y.
J. Ambrozėjus, 120 Grand St.
Vincas Daunora, 229 Bedford Ave.
A. Lesnaukas, 900 Rogers ave.

BALTIMORE, MD.
L. Gaviša, 1834 N. Castle st.
Vincas Želvis, 603 So. Paca st.

CAMBRIDGE, MASS.
Pet. Batkevičius, 877 Cambridge st.

CHICAGO, ILL.
J. I. Bagdžius, 2334 S. Oakley ave.
Ad. Gimbutas, 3038 Union ave.
Antanas Grišius, 708 W. 17th Pl.
J. Janušas, 2015 Canalport ave.
Zen. Jucevicius, 118 E. 115th st.
Adomas Jodelis, 818 W. 18th st.
Julius Kaupas, 2232 W. 24th st.
Vilnis Linka, 1813 String st.
J. A. Rimkus, 920 W. 26th st.
Vinc. Stulpinas, 821 - 33rd Pl.
Jonas Viskockis, 3139 Vincennes Rd.
Ant. Viskaras, 3327 Lowe ave.
Petras Vaitiekaitis, 327 - 33rd Pl.
P. Zmuidzina, 913 W. 32nd st.

CICERO, ILL.
A. K. Bockus, 1318 So. 49th Ct.

HARTFORD, CONN.
Kar. Lesevičius, 40 Mulberry st.

HERRIN, ILL.
J. T. Adomaitis, Box 708.

INDIANA HARBOR, IND.
B. Yasulis, 3604 Deador st.

LOS ANGELES, CAL.
P. O. Mankus, 319 Germania Bldg.

LEWISTON, ME.
K. Vilanšis, 14 Summer st.

MINERSVILLE, PA.
J. Ramanauskas, Box 538.

Mes Išgydom Vyrus

Mes trokštame, kad visi, kurie yra neįsivaikę, išgydytųsi. Mes trokštame, kad visi, kurie yra neįsivaikę, išgydytųsi. Mes trokštame, kad visi, kurie yra neįsivaikę, išgydytųsi.

Kraujo Užnuodijimas

Užsikimšimai, sutinimai, guzuotai ir susisukę gyslos, atsisakau tuojauš įėjus į klapatę.

Abelinas Nusilpnėjimas

Abelinas nusilpnėjimas, atsisakau tuojauš įėjus į klapatę.

Odos Nesveikumas

Odos nesveikumas, atsisakau tuojauš įėjus į klapatę.

Inkstų, Pustulės ir Sebrus Nesveikumas

Inkstų, pustulės ir sebrus nesveikumas, atsisakau tuojauš įėjus į klapatę.

International Specialists.

14 SO. CLARK ST., arti Madison gatvės CHICAGO, ILL.

Ofisio valandos nuo 10 ryto iki 4 po piet. Nuo 6 iki 7 vakarais. Nedėdieniais ir šventadieniais nuo 10 iki 12 tikrai. Ypatos geidžiančios gydyto turi atsisaukti asabiškai, nes ligos negali būti gydomos taip pat kaip ir sveikatingai per ausrašijimą kaip ligoniu atsisaukus pačiam. Neraišyk bet atsilankyk.

Turek Savo Namuose

Geriausią Degtinę (arietk) jei nori būti sveikas ir turėti kuom pavaišinti savo mylimą svečią. Daktarai rekomenduoja už geriausią degtinę.

S-O-L-O Rye

Kalpo Skany, Tvirtą ir sveiką gėrymą Geriausiai pastiprinanti, priimama, skani ir sveikusia stalava degtinė.

Gaunama visuose geresniuose Salinuose

STRAUS BROS. CO., IŠDIRBEJAI, DEPT L. CHICAGO, ILL.
219 W. Madison St.

Dr. O. C. HEINE

DENTISTAS

OFISAS - Kampas 31 ir 32, So. Halsted gatvė, Chicago, ILL.

Joseph J. Hertmanowicz

Lietuvų Notaras

Išdirbėjas, Kontaktas, Bill of Sales, Affidavits, Notas, ir šiaip visokias teisių popieras. Suteikia patarimus reikalaujant daiktų Lietuvoje ir kituose dalykuose. Kreiptis adresu:

J. J. Hertmanowicz, A. Olszewski Bank

3262 S. Halsted St., Chicago

OFISO VALANDOS:

Nuo 8 ryto iki 6 vakaro kasdien. Su-
batoms nuo 8 ryto iki 6 vakaro. Ne-
dėdienimis nuo 1 iki 8 po piet.

Vyrai Išgydomi i 5 Dienas

VARICOCELE, HYDROCELE (Be poilio ar skausmo)

Ad nro išgydyti kiekvieną vyrą kenčiantį nuo Varicoceles, Strikturos, Ukrečiamų Kraujo Nuosėdų, Nerviškos Negalios, Hydroceles ar ypatingų vyrų ligų.

Slaptos VYRU LIGOS

Prasidėjus Vyrų ligoms, Ligos Kepenų ir Inkstų, Nerviškos Negalios, Silpnos, Prastai Miegamos, Nuovargio, Kraujo užnuodijimo, Sėklidžių ligų.

Plaučiai

Dusulys, Bronchitas, Kečpavimų ligos išgydomos visiškai namuose valandoms.

Roda Dovanai.

Visiško išgydymo kiekvienas įsiekia. As tamstą išgydys visai, jeigu tamata tik pasigydys savo ligos namuose. Mano priėmimo prie mano atkandžio gydyto, o išgydyti yra labai lengvas. Atėik šią dieną ir pasiūsiuok nuo kancijų.

Dr. ZINS, 183 N. CLARK ST. CHICAGO

Valandos: 8 ryto iki 8 vak. Nedėdienimis, 8 ryto iki 4 po piet.

Dr. G. M. Glaser

Siuomi aprašyti pagodotai visuomenai, jog ir tokiems senjorams gydytojas ant Bridgeporto praktikuojant per 21 metus, perkėlau savo ofisą ir gyvenimą į savo ločną namą po numeriu 3149 S. Morgan St.

A. OLSZEWSKI BANK

3252 S. Halsted st., Chicago.

Prima banko pinigus ir moka 3%. Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoja namus ir lotus. Parsaudo bankines skrynelės (boxes) po \$2.50 metams. Parduoja šifortas ir siūnčia pinigus į visas svieto dalis.

BANKOS VALANDOS: Panedėliais, seredom, ketvergais ir subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedėdienimis, utarinkais ir penktadienimis nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

J. M. TANANEVICZE BANK

3453 S. Morgan st., Chicago.

Prima banko pinigus ir moka 3%. Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoja namus ir lotus. Parsaudo bankines skrynelės (boxes) po \$2.50 metams. Parduoja šifortas ir siūnčia pinigus į visas svieto dalis.

BANKOS VALANDOS: Panedėliais, seredom, ketvergais ir subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedėdienimis, utarinkais ir penktadienimis nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

MIKAS J. TANANEVICZE

670 W. 18th st., Chicago.

Prima banko pinigus ir moka 3%. Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoja namus ir lotus. Parsaudo bankines skrynelės (boxes) po \$2.50 metams. Parduoja šifortas ir siūnčia pinigus į visas svieto dalis.

BANKOS VALANDOS: Panedėliais, seredom, ketvergais ir subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedėdienimis, utarinkais ir penktadienimis nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

Dalina Turtė

Sveikatą ir Dratumą DOVANA!

2,000 egzempliorių tos kasios knygos "DAKTARUS!"

Kiekvienas apturės tą knygą, kuris tik atsisigalės stumti už prietaisimo laisvą.

BET NENUSIMINK!

Kad jaukai yra neįsivaikę, atsisakau tuojauš įėjus į klapatę.

PHILADELPHOS M. KLINIKO.

Jeigu Klinkos daktaras specializacijai priima, kad ir kaip būtų, tai daktaras, jog apturės nuo profesionalio daktaro gydymą ir prižiūrytas, specializacijai sutalysius ligas, kurios kaip taisyklė pasitaiko tik tiems, kurie turi ligos jungo, sveikata užnuodijusi arba ir užnuodijusi visokį ligų, taip pat nuo išbėrimo spuogais, niežėjimo kuno, negero kremo, aliežių ir negydomų, skausmingų ir sveikatingų galvos, nedirbimo ir užkietėjimo vidurių. Nuo saužgystės skilios nubėgimo, nerimastingumo abino ir lytiško nusilpnėjimo, skausmingo stemties, kojos bei rankos ir sparnines, lošėjimo, skreplavimo, bronchitas, visokio slopy, inkstų ir užkietėjimo pasitupų ligų ir kitų, kurios tik varginami žmonių už nuopajam, atsisakau tuojauš įėjus į klapatę.

THE PHILADELPHIA M. CLINIC

1117 Walnut St. Philadelphia, Pa.

Atsivertimams asabiškai ofiso valandos yra šios:

Nuo 10 ryto iki 4 po piet. Nedėl. nuo 10 iki 8. Su 8 ir 12 po piet. 8 vak.

TOWN OF LAKE SAVINGS BANK, J. J. Elias, Savininkas.

4600 So. Wood st., Chicago.

Prima banko pinigus ir moka 3%. Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoja namus ir lotus. Parsaudo bankines skrynelės (boxes) po \$2.50 metams. Parduoja šifortas ir siūnčia pinigus į visas svieto dalis.

BANKOS VALANDOS: Panedėliais, seredom, ketvergais ir subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedėdienimis, utarinkais ir penktadienimis nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

TEMYKIT LIETUVIAI

jog mes nupirkom karčiamą, kuri nuo 15 metų lietuviams žinoma. Musų salinas stovi priešai didžiausį departamentinį stora. Atėjis, atstari smarkti lietuvių ristikta Frank Dalkų katras yra tvirtiausių iš lietuvių visų Amerikoj. Atcinančią subata atsilankykit draugai į musų karčiamą, nes bus atidarymas. Gausit geros arkelkos šampano ir lietuviškų cigarys, mes gyvenam po ant-rašu:

Fr. Dalkus,
2013 S. Halsted st., Chicago, Ill.

J. KULBOKAS

Užlaiko

Puiku Salina

Visada šaltas alus, skani degtinė ir kevepti Cigarai. Iš kitų žmonės atkeleje gauna nakvynę 74 Grand St. Brooklyn, N. Y.

F. P. BRADCHULIS

Attorney & Counselor at Law

30 N. LaSalle St., Cor. Washington St.

Stock Exchange Bldg., Rooms 107-1114

Telephone Franklin 1178

Lietuvių advokatas, baigęs teisių mokslus Amerikoje. Veda visokias bylas, civilikas ir kriminalikos visuomenės. Didžiausias pragai savo gyvenime.

OFISO VALANDOS:

Nuo 8 ryto iki 6 vakaro kasdien. Su-
batoms nuo 8 ryto iki 6 vakaro. Ne-
dėdienimis nuo 1 iki 8 po piet.

VYRAM TIKTAI INEJIMAS DYKAI

kas gali but matyta

GALERIJOS MOKSLO

526 SO. STATE ST. CHICAGO, ILL.

near Harrison St.

Zingedimais Patologijos Zingedimais Osteologijos Zingedimais Gnomulaviv-
ro Organai

Tirinek pradžia išsivystyma 9 - 12 metų Rados nuo Lopezio iki 12 metų. 9 - 12 metų Rados nuo Lopezio iki 12 metų. 9 - 12 metų Rados nuo Lopezio iki 12 metų.

Trinok intencija 12 - 15 metų, atstaičius gyvo didimo figūras, svokius ir ligonius padėjimus. Tiesiogiai išsivystyma, tiesiogiai išsivystyma, tiesiogiai išsivystyma.

LIUCSA GALEJA RIKSLO

Ant Pardavimo.

PARDUODU FARMAS.

Lietuvių kolonijoje Mason ir Lake apskrityse, Michigan valstijoje, kur jau 105 lietuviai turi nusipirkę farmas. Čia turite dar daug geros ne-
išdirbtos žemės plotų parduoti. Taip-
jaun turite gyvenamą farmą su triu-
bomis ir sodina, žemę kuopierai, su
moliu, juodžemiu ir smėliu mai-
šyta. Parduodu lengvomis sąlygomis
ir pigiai, norintems lengvais išmokė-
jimais. Rašykite tuojau, prisiųsiu dy-
dį savo žemės žemėlapi, ir informa-
cijų knygele.

ANTON KIEDIS,
Peacock, Lake County, Michigan.

PARDUODU rakandai (furnicijai),
geri, nauji, gana keturiems kamba-
riams. Gera prog, kam jie reikalingi,
gi, ypač jaunavedžiams. Parduodu
pigiai. Atėikit pasižiūrėti.

Juozas Suso,
1618 W. 18th st., ant 3-čio lubų.

Parduodu puikus kampinis, 19 m.
senumo, salinas, tarp lietuvių, prie-
šai parko ir netoli mokyklos. Vien-
nas blokas nuo 2 didelių dirbtuvių.
Biznis gerai išdirbtas ir duoda gerą
pelną. Vaiduoti Lietuvai. Kaina
prieinama. Kas nori gerą vietą gau-
ti, tegul atsišaukia pas: 1427 So.
Jefferson st., cor. 14th Pl. Phone
Canal 2273.

Dr. G. M. Glaser

Siuomi aprašyti pagodotai visuomenai, jog ir tokiems senjorams gydytojas ant Bridgeporto praktikuojant per 21 metus, perkėlau savo ofisą ir gyvenimą į savo ločną namą po numeriu 3149 S. Morgan St.

A. OLSZEWSKI BANK

3252 S. Halsted st., Chicago.

Prima banko pinigus ir moka 3%. Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoja namus ir lotus. Parsaudo bankines skrynelės (boxes) po \$2.50 metams. Parduoja šifortas ir siūnčia pinigus į visas svieto dalis.

BANKOS VALANDOS: Panedėliais, seredom, ketvergais ir subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedėdienimis, utarinkais ir penktadienimis nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

J. M. TANANEVICZE BANK

3453 S. Morgan st., Chicago.

Prima banko pinigus ir moka 3%. Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoja namus ir lotus. Parsaudo bankines skrynelės (boxes) po \$2.50 metams. Parduoja šifortas ir siūnčia pinigus į visas svieto dalis.

BANKOS VALANDOS: Panedėliais, seredom, ketvergais ir subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedėdienimis, utarinkais ir penktadienimis nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

MIKAS J. TANANEVICZE

670 W. 18th st., Chicago.

Prima banko pinigus ir moka 3%. Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoja namus ir lotus. Parsaudo bankines skrynelės (boxes) po \$2.50 metams. Parduoja šifortas ir siūnčia pinigus į visas svieto dalis.

BANKOS VALANDOS: Panedėliais, seredom, ketvergais ir subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedėdienimis, utarinkais ir penktadienimis nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

Dalina Turtė

Sveikatą ir Dratumą DOVANA!

2,000 egzempliorių tos kasios knygos "DAKTARUS!"

Kiekvienas apturės tą knygą, kuris tik atsisigalės stumti už prietaisimo laisvą.

BET NENUSIMINK!

Kad jaukai yra neįsivaikę, atsisakau tuojauš įėjus į klapatę.

PHILADELPHOS M. KLINIKO.

Jeigu Klinkos daktaras specializacijai priima, kad ir kaip būtų, tai daktaras, jog apturės nuo profesionalio daktaro gydymą ir prižiūrytas, specializacijai sutalysius ligas, kurios kaip taisyklė pasitaiko tik tiems, kurie turi ligos jungo, sveikata užnuodijusi arba ir užnuodijusi visokį ligų, taip pat nuo išbėrimo spuogais, niežėjimo kuno, negero kremo, aliežių ir negydomų, skausmingų ir sveikatingų galvos, nedirbimo ir užkietėjimo vidurių. Nuo saužgystės skilios nubėgimo, nerimastingumo abino ir lytiško nusilpnėjimo, skausmingo stemties, kojos bei rankos ir sparnines, lošėjimo, skreplavimo, bronchitas, visokio slopy, inkstų ir užkietėjimo pasitupų ligų ir kitų, kurios tik varginami žmonių už nuopajam, atsisakau tuojauš įėjus į klapatę.

THE PHILADELPHIA M. CLINIC

1117 Walnut St. Philadelphia, Pa.

Atsivertimams asabiškai ofiso valandos yra šios:

Nuo 10 ryto iki 4 po piet. Nedėl. nuo 10 iki 8. Su 8 ir 12 po piet. 8 vak.

TOWN OF LAKE SAVINGS BANK, J. J. Elias, Savininkas.

4600 So. Wood st., Chicago.

Prima banko pinigus ir moka 3%. Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoja namus ir lotus. Parsaudo bankines skrynelės (boxes) po \$2.50 metams. Parduoja šifortas ir siūnčia pinigus į visas svieto dalis.

BANKOS VALANDOS: Panedėliais, seredom, ketvergais ir subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedėdienimis, utarinkais ir penktadienimis nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

TEMYKIT LIETUVIAI

jog mes nupirkom karčiamą, kuri nuo 15 metų lietuviams žinoma. Musų salinas stovi priešai didžiausį departamentinį stora. Atėjis, atstari smarkti lietuvių ristikta Frank Dalkų katras yra tvirtiausių iš lietuvių visų Amerikoj. Atcinančią subata atsilankykit draugai į musų karčiamą, nes bus atidarymas. Gausit geros arkelkos šampano ir lietuviškų cigarys, mes gyvenam po ant-rašu:

Fr. Dalkus,
2013 S. Halsted st., Chicago, Ill.

J. KULBOKAS

Užlaiko

Puiku Salina

Visada šaltas alus, skani degtinė ir kevepti Cigarai. Iš kitų žmonės atkeleje gauna nakvynę 74 Grand St. Brooklyn, N. Y.

F. P. BRADCHULIS

Attorney & Counselor at Law

30 N. LaSalle St., Cor. Washington St.

Stock Exchange Bldg., Rooms 107-1114

Telephone Franklin 1178

Lietuvių advokatas, baigęs teisių mokslus Amerikoje. Veda visokias bylas, civilikas ir kriminalikos visuomenės. Didžiausias pragai savo gyvenime.

OFISO VALANDOS:

Nuo 8 ryto iki 6 vakaro kasdien. Su-
batoms nuo 8 ryto iki 6 vakaro. Ne-
dėdienimis nuo 1 iki 8 po piet.

VYRAM TIKTAI INEJIMAS DYKAI

kas gali but matyta

GALERIJOS MOKSLO

526 SO. STATE ST. CHICAGO, ILL.

near Harrison St.

Zingedimais Patologijos Zingedimais Osteologijos Zingedimais Gnomulaviv-
ro Organai

Tirinek pradžia išsivystyma 9 - 12 metų Rados nuo Lopezio iki 12 metų. 9 - 12 metų Rados nuo Lopezio iki 12 metų. 9 - 12 metų Rados nuo Lopezio iki 12 metų.

Trinok intencija 12 - 15 metų, atstaičius gyvo didimo figūras, svokius ir ligonius padėjimus. Tiesiogiai išsivystyma, tiesiogiai išsivystyma, tiesiogiai išsivystyma.

LIUCSA GALEJA RIKSLO

LIETUVIŠKA KOLONIJA DERLINGOS FARMOS

KALKASKA COUNTY, MICHIGAN.

Po iškirtimų drutmedžių mes parduodame farmom žemę didumo 40, 80, 120 ir 160 akry, po \$15.00 ir \$20.00 už akry.

Ant šios žemės auga gerai kornai, avizos, kviečiai, rugiai, motiejukai, alfalfa ir dobilai. Teipgi puikiai auga vaisiniai medžiai ir visokios vuogos. Bulvių akras duoda nuo 200 iki 300 bušelių.

Kas pas mus farmą perka, tam mes duodame darbą mūsų Lumber Kampese, ir mokame po \$1.00 ant dienos ir duodame maistą (board), teip kad čia gali užsidirbti pinigų, kada turi litosų laiką.

Kelionė į mūsų farmas nuo Chicago ir atgal kaštuoja tik \$7.50. Kas perka farmą, tam kelionės kaštus mes sugražiname.

Apie vertę mūsų laukų galite klausti Wm. Bigelio, 8409 Kerfoot av., Chicago, kuris dabar aplankė mūsų laukus ir persiikrino apie jų vertę. Dėlei platesnės informacijos rašykite lietuviškai pas:

C. F. HARTIGAN, Manhattan Bldg.
431 So. Dearborn St., CHICAGO, ILL.

Laikrodelis Dykai!

Kam pirkti laikrodėlį už pinigus kada ji gali gauti visai dovanai.

Šitas laikrodelis yra nikelinis (Nickel), iš-
rodo kaip sidabrinis, gerai laika laiką, yra tvirtas ir prie sunkiausio darbo jo nepaga-
dinsi ir gauni drukuo-
tą garantiją apie jo gerumą.

Užsimokėk tikrai už
laikrašį LIETUVIA
prenumeratą \$3.25,
o gausi "Lietuvą"
per pusantį metų ir
ši laikrodėlį dovanų.

Sitų laikrodėlių mes turėjome 3000, o dabar
jau liko vos pora šimtų ir, kada juos išbaigsim
daugiaus jų negalesite dykai gauti. Todėl pasisku-
binkite su užsirašymų "Lietuvos" kurie norite
gauti šitą puikų Laikrodėlį dovanų.

Sįsiamdi pinigus adresuokite:

A. OLSZEWSKI
3252 S. Halsted St., CHICAGO, ILL.

D-re Maria Dowiat-Sass

Moterų ir vaikų ligų specialistė

Ofisas: 1725 West 18th Street, Tarpo Paulina ir Wood gat. Phone Canal 1208

Rezidencija: 5208 W. Harrison Street

Valandos: nuo 9:30 iki 12:00 val ryto, nuo 7:00 iki 8:00 val. vak. Nedėdienimis nuo 9:30 iki 12:00 val. ryto

Tel. Austin 737

Valandos: tikrai iki 9:00 kiekvieną rytą

Tikrą išėjo iš po spaudos nauja labai gera knyga vardu:

TIKRI JUOKAI

Lietuvių paslinkiminių paraše, suruošė ir sugraibė JONAS VISKAS.

Linksmumas, juokas ir lengvas budas žmogų tukdo ir ilgina amžių, o nerviškas, graužiamas, perdidelis paismas ir blogas budas žmogų liesma ir sunesja jam ant kelio "viso svieto nelaimės." Todėl, kad butime sveiki, sau ir kitiems malonūs, turime išmokti juoktis ir jaustis daugias smagumo. Ypač mes, lietuviai, turime daugias mokykles juoktis. Mes esame, tarytum, profesionališki raudotojai: mūsų laikraščiai tankiausiai, pasiruve asaromis, dejavimais ir neapykanta; mu-
su veikėjai, sukryžiuve rafikas, gaudžiū balsu šaukia vėjus ir pagelbą, o jau poetai tai, tarsi pasamdyti rauda, kad jų mer-
gos nemylū...

Kas jaučia linksmumo vertę, tas ji visur atranda, bet kas nori raudoti, tam ir šešelio užtenka. Smagus nusiypo-
jimas paigina žmogų gyvenimo valandą; širdingas juokas pa-
igina dieną; susiraukimas nepaigina nei vieno momento.

Pas kitataučius, kaip štai, pas amerikonus, juokai yra pilnai išsivystę: juokdariai moka žmones juokinti, o žmonės tai pamėgo ir išmoko juos suvirsti. Pas mus juokai dar "nėra gimę." Mes netik kad neturim savų teatro, savų juok-
darių, bet nei savos juokų literatūros, kuomet sveitinučiai turi tau daugybės tonų.

Siamie juokų rinkinylėje, telpa juokingi pasakojimai labai atvaidi surinkti iš tarpo šimtų juokų. Todėl kviesdamas di-
delius ir mažus, apšviestus ir prastus, be skirtumo visus į juo-
kų pasale: juokites ir tukit!

Knygėlės formatas 5 1/4 x 7 1/2 col., 208 pusl. Kaina soc.
Gaunama "Lietuvos" knygnygne. Adresas:

A. OLSZEWSKIS,
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Garsinkitės "Lietuvoje".